DÖNEM : 18 CİLT : 43 YASAMA YILI : 3

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

98 inci Birleşim

4 . 4 . 1990 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	133
II. — GELEN KÂĞITLAR	134
III. — YOKLAMALAR	135
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	135
A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	*135*
1. — Eskişehir Milletvekili M. Cevdet Selvi'nin, çalışma hayatına ilişkin gündem dışı konuşması	135:137
2. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin gündem dışı konuşması	137:139
V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	140,167
1. — Kıyı Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 301)	140:160

Sayfa

2. — 6.1.1982 Tarih ve 2577 Sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/415) (S. Sayısı : 120 ve 120'ye 1 inci Ek) 167:168

VI. — DİSİPLİN CEZALARI **160,168**

1. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'e Meclisten üç birleşim geçici çıkarma cezası verilmesi. 160:167

2. — Ankara Milletvekili Alpaslan Pehlivanlı'ya, kınama cezası verilmesine ilişkin, Oturum Başkanlığı önerisi 168:171

VII. — SORULAR VE CEVAPLAR **171**

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *171*

1. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, asıl köy imamlarının vekillikte geçen hizmet sürelerinin terfilerine sayılması için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1140) 171:172

2. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, TRT Genel Müdürünün dış ülkelere yaptığı gezilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Yazar'ın yazılı cevabı (7/1155) 173:175

3. — Kars Milletvekili Vedat Altun'un, kar mücadelesi yapan belediyelere yardım yapılıp yapılmayacağına ve bazı belediyelerin 1990 yılı bütçe paylarının ödenmediği iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1188) 176:177

4. — Kars Milletvekili Mahmut Alınak'ın, devletin vatandaşlara olan ve nama bağlanmış bulunan borçlarına ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1234) 177:178

5. — Gaziantep Milletvekili Mustafa Yılmaz'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi yeraltı garajına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İ. Kaya Erdem'in yazılı cevabı (7/1259) 178:179

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Kırklareli Milletvekili Cemal Özbilen, 30 Mart 1990 tarihinde Yunanistan'ın Patra kentindeki istinaf mahkemesinde, Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'le ilgili duruşmaya ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Bursa Milletvekili Fehmi Işıklar'ın, toplu sözleşmelerle, halen sürdürülen grevlere ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Kemal Akkaya cevap verdi.

Genel Kurulu ziyaret eden Pakistan Senato Başkanı Vasım Sajjad ve beraberindeki Parlamento Heyetine Başkan tarafından "Hoşgeldiniz" denildi.

Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin istifası ile boşalan Maliye ve Gümrük Bakanlığına, İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci'nin atandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 22 arkadaşının, Arifiye - Sincan çift hatlı demiryolu inşaatından vazgeçilmesinin nedenlerini tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/97) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin, gündemdeki yerini alacağı ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşmelerin, sırasında yapılacağı açıklandı.

TBMM Başkanının, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclis Başkanı Andres Björck'ün resmî davetine icabet etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi ile,

10/56 numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin 3 ay daha uzatılmasına ilişkin tezkeresi,

Kabul edildi.

Ankara Milletvekili Onural Şeref Bozkurt ve 54 arkadaşının, 25 Mart 1984 tarihinden bugüne kadar belediyelerde ve il genel meclislerinde yapıldığı iddia edilen kanunsuz, usulsüz ve yolsuz eylem ve uygulamaları tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72) yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kurulacak komisyonun :

9 üyeden teşekkül etmesi,

Çalışma süresinin, üye seçimi tarihinden itibaren 3 ay olması ve,

Gerektiğinde, Ankara dışında da çalışması,

Kararlaştırıldı.

4 Nisan 1990 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime saat 17.45'te son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Yılmaz Hocaoğlu

Kâtip Üye
Bursa
Mustafa Ertuğrul Ünlü

Kâtip Üye
Çanakkale
Mümin Kahraman

II. — GELEN KÂĞITLAR

4.4.1990 Çarşamba

Raporlar

1. — Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/621) (S. Sayısı : 402) **(Dağıtma tarihi : 4.4.1990) (GÜNDEME)**

2. — 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile İçel Milletvekili M. İstemihan Talay'ın, Ankara Milletvekili Kâmil Ateşoğulları ve 62 arkadaşının, Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 16 arkadaşının, Bitlis Milletvekili Faik Tarımcıoğlu'nun, Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 12 arkadaşının, Sakarya Milletvekili Ayhan Reyhan Sakallıoğlu'nun, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/535, 1/613, 2/25, 2/30, 2/261, 2/262, 2/292, 2/302, 2/303) (S. Sayısı : 399) **(Dağıtma tarihi : 4.4.1990) (GÜNDEME)**

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Gaziantep Milletvekili Mustafa Yılmaz'ın, TBMM yeraltı garajına ilişkin Türkiye Büyük Millet Miclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/1259) **(Başkanlığa geliş tarihi : 16.3.1990)**

2. — İçel Milletvekili Ekin Dikmen'in, Alaplı Meslek Yüksek Okulu Müdiresi hakkındaki iddiaya ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1260) **(Başkanlığa geliş tarihi : 2.4.1990)**

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Yılmaz Hocaoğlu

KÂTİP ÜYELER : Mustafa Ertuğrul Ünlü (Bursa), Mümin Kahraman (Çanakkale)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98 inci Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Sayın milletvekillerinin, salonda bulunduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Toplantı yetersayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Eskişehir Milletvekili M. Cevdet Selvi'nin, çalışma hayatına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN — Gündem dışı söz talepleri vardır.

İlk olarak, çalışma yaşamı ile ilgili konularda, Eskişehir Milletvekili Sayın Cevdet Selvi söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Selvi. (SHP sıralarından alkışlar)

M. CEVDET SELVİ (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli üyeler, sözlerime başlamadan önce, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlarım.

Bugün gündem dışı söz alma zorunluluğum şuradan doğdu : İçinde yaşadığımız ve iki yılı aşkın dönemdir Parlamentoya getirdiğimiz sorunların; özellikle, çözümünü arzu ettiğimiz yanlışlıkların düzeltilmesi doğrultusunda, tüm milletvekilleri, gündem dışı söz alarak konuları yansıttılar.

Sorunların hiçbirine ciddî bakılmadı. En haklı olaylar bile, sanki başka ülkede, başka toplumda gelişiyormuş gözüyle değerlendirilip, sadece sözlerle cevap verilip, olayların üstüne gidilmedi. Bunun farkındayım, bunu bilmekteyim; ama, söz alma zorunluluğunu hissettim.

Bizlere her gün gelen yüzlerce insan, mektup gönderen binlerce mağdur edilmiş, çeşitli kesimlerin mensupları, burada bulunan milletvekillerinden daha fazla, Parlamentoya güven duymakta; karşılaştıkları bütün olumsuzluklara rağmen, Büyük Millet Meclisinden olumlu sonuç beklemektedirler.

Bu Parlamentoda ne söylerseniz söyleyin, sadece saptırılır, üç beş cümle ile, olumlu sonuç alındığı zannedilir, geçiştirilir. "Bu Parlamentodan sonuç" alınmaz derken, demokrasiye olan güvenin sarsılmasından endişe ettiğim için, bu Parlamentonun artık iş yapmadığını, parlamenter demokratik sistemin bir anlam ifade etmediğini söyleyip, böyle bir izlenim vermekten endişe ettiğim için, korktuğum için ve o insanlara saygı duyduğum için, bugün üç beş konuyu dile getirmek istedim.

Değerli milletvekilleri, herkesin bildiği en önemli konulardan bir tanesi, Türkiye'de çalışma hayatındaki huzursuzluğun büyük boyutlara ulaşmış olmasıdır. Türkiye'de, insanların karnı lafla doymadığı için, uyuşmazlıklar alabildiğine çoğalmış, grev hazırlıkları ciddî bir biçimde gelişme göstermiştir. Bir Çalışma Bakanı veya bir bakan, bir işçi konfederasyonu temsilcisi, bir işveren konfederasyonu temsilcisi bu olumsuzlukları değerlendirmek, sözde çözüm aramak için, saklı, açık, gizli toplantılarını, zirve adı altında, umut bağlanacak noktalara getirmiş; ama oradan da laftan başka hiçbir şey çıkmamıştır.

Değerli milletvekilleri, hayat pahalılığı, ilgisizlik, işsizlik, bütün sorunlar, halkın Hükümete olan güven duygusunu zedelemiştir. Türkiye'yi çeşitli olaylar huzursuzluğa götürmüştür. Bu genel huzursuzluğun içerisinde, hiç de gereği olmadığı halde, İktidarın, Hükümetin, gerçekten beceriksizliği, gerçekten sorumsuzca davranması; bakanların, olayları birbirinin üstüne atması, yeni sorunlar, yeni huzursuzluklar yaratmaktadır. Bunlardan bir tanesi şudur : Başkentte, ASELSAN'da çalışan 2 bin küsur işçiden, yasalara, bugünkü Anayasaya uygun, var olan bir sendikaya girdiği için sadece, 600'e yakını, aileleriyle birlikte doğrudan doğruya aç, işsiz ve sokakta bırakılmıştır.

Bu sendika tamamen yasalara uygun, çalışabilecek nitelikte olmasına rağmen, Anayasadan yararlanan, bu anayasal hakkı kullanan insanlar aç bırakılmıştır.

Bu, bir suçtur. Anayasanın 51 inci maddesi, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının ilgili maddeleri "Bir insan sendikalı olduğu için işten atılamaz; hiç kimse işçileri, sendikalı olmaya, sendikada kalmaya veya sendikadan ayrılmaya zorlayamaz" dediği halde, açık seçik, Ankara'da (Başkentte) insanlar, bu anayasal, bu demokratik haklarını kullandıkları için aç-susuz bırakılmaktadır.

Böyle bir anlayışı tasvip etmek mümkün değildir. Bu insanlar işten çıkarılmış olmasına rağmen, Türkiye'nin dışına çıkarılmamıştır...

BAŞKAN — Sayın Selvi, süreniz doldu, tamamlamanızı rica ediyorum.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) — Bu insanlar işten çıkarıldı diye, Türkiye'de o işyerinde huzur olmayacağı gibi, Türkiye'nin genelindeki huzursuzluk daha çoğalacaktır, bu işsizliğin yoğun olduğu ülkede, bölgede.

Hemen ikinci konuya geçiyorum. Elbette Ankara'da bu yapılırsa, Eskişehir'de bütün işverenler, bu insanların sendikalı olma haklarını engellemek için, işten çıkarmaktadır. Edsaş, Emayesan, Süsler, Eşçelik, gibi yerlerde ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinde, sırf anayasal haklarını kullanan işçiler açlığa terk edilmektedir. Bu ülkede de başvuracak hiçbir yer bulunmamaktadır.

Bütün bunların yanı sıra, ilgisizlik ve alakasızlık, iş kazalarını büyük boyutlara ulaştırmıştır. Geçtiğimiz 15 gün içerisinde, Karabük'te iki büyük kaza olmuş; 4 işçinin ölümüyle sonuçlanan kazada, pek çok işçi de yaralanmıştır. Ciddî bir ilgi, gerçek bir yaklaşım yoktur; nedenleri araştırılmamaktadır. Bu insanlar huzursuzdur; bu insanlar, haklı oldukları halde, gidecek yer bulamamaktadırlar ve yarın, rahatsızlıklar, arzu edilmeyen şekle gelebilecektir.

Değerli milletvekilleri, işte bir tek yanlış ve ciddî huzursuzluklara neden olacak; insanları kandırmayı, yanıltmayı, itmeyi, dışlamayı açıkça gösteren 3417 sayılı Yasa vardır : Zorla tasarruf. Aç insanları tasarrufa zorlayan bu yasa nedeniyle, 2 yıldan beri, ekmek parası bulamayan, her ay sonu borç arayan işçi, memur ve Bağ-Kur'ludan paralar kesilmiş; hiç de amacına uygun şekilde kullanılmamış, paralar ortadan yok olmuştur.

Bu yasanın 6 ncı maddesi gereğince, 1 Nisanda nemanın üçte birinin verilmesi gerekmektedir. Yasada açık seçik, iki yıl zorla tasarruf nedeniyle paraları kesilen insanlar, istedikleri takdirde nemanın üçte birini alabilirler denmiş olmasına rağmen, yasanın gerekleri yerine getirilmemiştir. İşverenler veya yasada belirtilen Ziraat Bankasındaki paralar, işçilere verilmemekte, memurlara verilmemektedir. Bu insanlar, yarın bankaların önüne gidecektir; bu insanlar, zorla gasp edilen paralarının hiç olmazsa üçte bir nemasını almak için, ellerine, yasada belirtilen banka defterini, banka cüzdanını ve hesap numarasını soracaklardır. Paralar alınmıştır; 2 trilyonu aşkın para, çeşitli şekillerde çarçur edilmiş, ortada kalmamıştır; bu insanları da bu yasal haktan yoksun bırakmaktadır. Yarın 10 milyon işçi ve memur, bu yasal haklarını istemeye çıktığı zaman, her zaman olduğu gibi, polisi seferber edeceksiniz, baskıyı kullanacak, kendinizi veya sorumlu olanlar kendini haklı çıkarmaya çalışacak.

O nedenle ben, bu Parlamentonun itibarının, mağdur olan insanlar kadar dahi korunmasını, milletvekillerinin görevi, sorumluluğu sayıyorum. Bu sözler, bu gayri ciddî tutum devam ettiği takdirde, başta ben olmak üzere, sanıyorum bazı milletvekilleri, bu Parlamentonun bir anlam ifade etmediğini ve burada kalmanın bile anlamsız olduğunu halka söyleyecektir. Halka gidemeyen, burada dertleşen, sohbet eden; ama, halkın ıstırabını kavrayamayan milletvekilleri, herhalde üzüntü duyacaktır; nimetinden yararlandığı demokrasinin kutsal çatısının altında gereken sorumluluğu göstermediği için, rahatsız olacaklardır. Dilerim o noktaya gelinmez. Bu Parlamentoda, haklı insanların, mağdur insanların sorunlarını çözmede, kendi seçtikleri iktidarlarını uyarırlar, en azından sorunların bir kısmı asgariye iner, demokrasiden ve parlamenter sistemden halkın umudunu kesmesini önler.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Selvi.

2. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN — Gündem dışı ikinci konuşmayı, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili olarak, Adana Milletvekili Sayın Cüneyt Canver'e veriyorum. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Canver.

CÜNEYT CANVER (Adana) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir zirve yapıldı, çok şey bekliyorduk; bir iki tane öneri çıktı. Bu önerilerden bir tanesi, bazı milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili.

Şimdi önce size Anayasanın 83 üncü maddesinin ilk ve son fıkralarını okumak istiyorum : "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar."

Son fıkra ise, en az bunun kadar önemli : "Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz."

Kanun koyucu neden böyle bir gerek duymuştur? Milletvekillerinin özgür iradesine, hür vicdadına tesir edilmemesi için, dokunulmazlık son derece önemli olduğu için, milletvekilliğinin "olmazsa olmaz" koşullarından biri olduğu için kanun koyucu gruplara, "Dikkat" de-

dikten sonra, "Dokunulmazlıkla ilgili olarak gruplarda görüşme yapamazsın ve dokunulmazlığın kaldırılması ya da kaldırılmaması konusunda karar alamazsın" demiş. Anayasa bu konu üzerinde bu kadar hassasiyetle durmuş ve Meclise bu hususta bir yasak getirmiş, "Meclisçe yapamazsınız" demiş. Hal böyle iken, Sayın Cumhurbaşkanının, âdeta yetkisini de aşarak, Meclisin üstünde ve ona emir veren, direktif veren bir güçmüş gibi, bunu öneri olarak gündeme getirmesi, bence bir Anayasa suçudur sayın milletvekilleri.

ÜLKÜ GÜNEY (Gümüşhane) — Kimin getirdiği belli değil; kim getirmiş?

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Tabiî, önce şunu belirtmek istiyorum : Muhalefet partilerinin sayın liderlerinin böyle bir öneriyi kesinlikle reddetmelerini de son derece doğru ve yerinde bir karar olarak niteliyorum ve ayrıca -sayın genel başkanların konuşmalarında pek rastlayamadım, basına yansımadı- sayın genel başkanların bu konudaki tutumlarını daha net ve açık olarak kamuoyuna açıklamalarında da yarar olduğuna inanıyorum.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — O işler zirveden çok önce oldu.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Geçmişte, eski Cumhurbaşkanı da böyle yapardı, her şeye karışırdı. Mesela, bu Parlamento YÖK'ü değiştirmek isterdi, "YÖK'e sataşana ağırlığımı koyarım" derdi; bu Parlamento af çıkarmak isterdi, o Cumhurbaşkanı karşı çıkardı... Biz bunları gördük, denedik. Sayın Cumhurbaşkanlarının, Anayasada yazılı görev ve yetkilerin dışına çıkmamaları gerekiyor; buna Sayın Özal'ın da riayet etmesi gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, başka bir tehlikeden bahsedeceğim.

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Sen de mi oradaydın?

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Güneydoğuda yaşanan terörle ilgili olarak bazı milletvekillerini terörün arkasındaymış gibi göstermenin, dolayısıyla Parlamentoyu terörle ilişkilendirmenin son derece vahim bir davranış olduğunu bugünden görüyorum.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Zirveden öyle bir karar çıkmadı.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Kendimizi günlerdir basında tartışma konusu yapıyoruz; buna hakkımız olmadığını düşünüyorum.

Parlamento çalışmaları, salt bu kürsüye çıkıp konuşmaktan ibaret kalamaz. Milletvekilinin seçim bölgelerinde yaptığı çalışmalar da, milletvekili olmanın gereği olarak yaptığı çalışmalardır ve Parlamento çalışmalarının bir parçasıdır; bunun da böyle algılanması gereğine inanıyorum.

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Canver, izah et, izah et, biraz daha açıkla.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Zirveden çok önce alındı o karar, zirveyle alakası yok.

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Dokunulmazlığı izah etmedin, kapalı geçtin.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Öyle olduğunu sen de biliyorsun; sen de biliyorsun onun evvelden alındığını.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Ben cevap vermiyorum...

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Açıkla, açıkla.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Ayrıca, gene önemli bir noktaya dikkatinizi çekeceğim.

Sayın milletvekilleri, o yöre milletvekilleri bugün, bence bizim için çok daha değer ve anlam taşımakta. O yöre milletvekillerinin sıkıntılarının dinlenmesi gerekiyor. Nitekim, geçen konuşmamda müsaade etmediniz, okuyamadım; Anavatan Partili o yöre milletvekillerinin çeşitli konulardaki kaygılarını içeren raporlar var; bunu, o sırada Sayın Başbakan Turgut Özal'a da

sunmuşlar. Bence, o yöre milletvekillerinin önerileri dikkate alınmalı. Zirve yapılacaksa -doğrudur, liderlerin bir araya gelmesi gerekebilir- öncelikle onlarla konuşulması gerektiğine inanıyorum. Sizin onların yakınmalarını, şikâyetlerini dikkate almadan o yöre halkının da bir anlamda acaba desteğini alıyor muyuz, almıyor muyuz kuşkusundan kurtulamayacağınızı düşünüyorum.

Sonra, son derece inandırıcılıktan uzak bir davranışımız var : Liderler görüşüyorlar ve diyorlar ki, "Türkiye'nin bütünlüğüne kastedene silah -doğrudur- ama, halka şefkat"

Halka şefkat, vekiline hapis!.. Bunu açıklamanız mümkün değil. Siz o yöre halkına şefkat gösterilmesi gerektiğine inanacaksınız ve sonra, vekiline döneceksiniz, açıkladığı düşüncesi için, diyeceksiniz ki, "Seni suçlu görüyorum, senin dokunulmazlığını kaldırıyorum." Sizi kimse dinlemez, kimse inanmaz...

BAŞKAN — Sayın Canver, süreniz dulmuştur, lütfen toparlayınız.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Peki efendim.

Bu milletvekili dokunulmazlıkları o kadar kolay, yani sayın savcıların bu konuda dava açmaları o kadar kolaylaşmış ki... Sayın Başkanım, ufak bir örnek vereceğim; benim dokunulmazlığımla ilgili dosya gelmiş... Nedir diye gidip baktım; dikkatsiz araba kullanmak... Üç arabaya çarpmışım, ben arabayı satmışım...

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Yok öyle bir şey.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Müsaade edin sayın milletvekilleri...

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Var; ama, kaldırılacak olan...

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Hayır onu demeyeceğim; sayın milletvekilleri, müsaade edin...

BAŞKAN — Efendim, müdahale etmeyelim lütfen.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Gitmişim, çarpanları bulmuşum; karakola ifadeler verilmiş, dosya kapanmış... Şöyle bir dosya gelmiş... O kadar basit ki, milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması istemi... Yani, her şey, son derece, milletvekili aleyhine.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Meclisin takdirine bırak.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Ancak, kuşkusuz, bunlar önemli suçlar değildir. Asıl olan, milletvekillerinin, ileri sürdükleri düşüncelerden ötürü, normal insanlar veya sade vatandaşlar gibi suçlanmaması gereğidir; bu önemlidir. Aksi halde dokunulmazlığa gerek kalmazdı sayın milletvekilleri.

MÜNİR F. YAZICI (Manisa) — Senin dokunulmazlığının kaldırılması istemi trafik suçuyla ilgili değil; başka şeyden kaldırılması isteniyor.

H. SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Senin dokunulmazlığın Meclisin manevî şahsiyetini tahkirden kalkıyor.

CÜNEYT CANVER (Devamla) — Benim dokunulmazlığımı kaldırabilirsiniz; ancak, o konuda karar alamazsınız, o konuda tavsiye ve telkinde bulunamazsınız. Günü geldiğinde, kaldırırsanız kaldırırsınız. Milletvekillerinin vicdanına ipotek koymayın. Onu anlatmak istiyorum. Anayasa da bunu açıkça emrediyor; ama, "Anayasayı bir kere delmekle bir şey olmaz" diyen zihniyetin, tabiî bugünkünden farklı davranmasını da ummuyordum!

Teşekkür ederim sayın milletvekilleri.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Canver.

Gündeme geçiyoruz.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Kıyı Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 301) (1)

BAŞKAN — Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" bölümüne geçiyoruz.

Birinci sırada bulunan Kıyı Kanunu Tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Sayın milletvekilleri, Tasarının 8 inci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı; maddeyle ilgili önergenin oylamasında kalmıştık. Önergeyi Yüksek Heyetinizin oyuna sunmadan önce, bir kere daha okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Kıyı Kanunu Tasarısının 8 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve taklif ederiz.

Ertekin Durutürk
(Isparta)
ve arkadaşları

Sahil Şeridinde Yapılabilecek Yapılar

Madde 8. — Uygulama imar planı bulunan yerlerde imar planı esaslarına uyulur.

Uygulama imar planı bulunmayan yerlerdeki sahil şeritlerinde 4 üncü maddede belirtilen mesafeler içinde yapı ve tesis yapılamaz.

Sahil şeridi alanları içinde hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz. Moloz, toprak, cüruf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıklar dökülemez, çevreyi ve görünümü bozucu kazı yapılamaz.

Ancak, sahil şeritlerinde

a) Uygulama imar planı kararı ile 6 ve 7 nci maddede belirtilen yapı ve tesisler

b) Toplum yararına açık olmak kaydıyla günü birlik turizm yapı ve tesisleri

c) Ziraî maksatla kullanılacak yapılar ile yine bağ ve bahçe evi niteliğinde tek katı geçmeyen ve toplam alanın yüzde 5'ini aşmayan, 200 metrekareyi geçmeyen yapılar ve tesisler yapılabilir.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... (ANAP sıralarından "İmzaları okumadınız" sesleri)

Efendim, daha önce okundu, oylandı. Bu kere bir daha okundu, yine oylanıyor; ama, ender teşrif eden zevat hasretini dışarıda giderse, herhalde tekrar tekrar okuma zarureti kalmaz!

Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum :

Kıyı Kenar Çizgisinin Tespiti

MADDE 9. — Kıyı kenar çizgisi, valiliklerce kamu görevlilerinden oluşturulacak en az 5 kişilik bir komisyonca tespit edilir.

---

(1) 301 S. Sayılı Basmayazı 8.3.1990 tarihli 87 nci Birleşim Tutanağına eklidir.

Bu Komisyon; jeoloji mühendisi, jeolog veya jeomorfolog, harita ve kadastro mühendisi, ziraat mühendisi, mimar ve şehir plancısı, inşaat mühendisinden oluşur.

Komisyonca tespit edilip valiliğin uygun görüşü ile birlikte gönderilen kıyı kenar çizgisi, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Komisyonun çalışma usul ve esasları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Madde üzerinde verilmiş bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kıyı Yasa Tasarısının 9 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla öneririz.

Güneş Gürseler Tekirdağ	Ömer Çiftçi Ankara
Ali Haydar Erdoğan İstanbul	Kâzım Özev Tokat

Musa Gökbel
Muğla

"Madde 9. — Kıyı kenar çizgisi valiliklerce, kamu görevlilerinden oluşturulacak en az 7 kişilik bir komisyonca tespit edilir.

Bu Komisyon; jeoloji mühendisi, jeolog veya jeomorfolog, harita ve kadastro mühendisi, ziraat mühendisi, mimar ve şehir plancısı, inşaat mühendisi, kıyı mühendisi ve çevre mühendisinden oluşur.

Komisyonca tespit edilip İl Çevre Kurulunun uygun görüşüyle birlikte gönderilen kıyı kenar çizgisi, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Özel çevre koruma bölgesinde belirlenecek kıyı kenar çizgisi için ise Özel Çevre Koruma Kurumundan en az bir uzman komisyona dahil edilir."

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet?..

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, karar yetersayısı yoktur.

BAŞKAN — Sayın Eser, oylama esnasında arayacağız.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı bulunmadığından birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.51

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 16.03

BAŞKAN : Başkanvekili Yılmaz Hocaoğlu

KÂTİP ÜYELER : Mümin Kahraman (Çanakkale), Mustafa Ertuğrul Ünlü (Bursa)

BAŞKAN — 98 inci Birleşimin ikinci oturumunu açıyorum.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. — Kıyı Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 301) (Devam)

BAŞKAN — Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

9 uncu maddeyi oylamış, karar yetersayısı bulunmadığı için ara vermiştik. Şimdi, 9 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum.

Kıyı ve Sahil Şeridinde Planlar

MADDE 10. — Kıyıda ve sahil şeridindeki planlar bu Kanunun ve buna dayanılarak çıkarılacak yönetmeliğin hükümlerine aykırı olamaz. Bu yerlerde düzenlenen planlardan, imar mevzuatı veya yerin özelliği dolayısıyla 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına girenler, anılan Kanunun 7 nci maddesine göre onaylanarak kesinleşir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.

Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; imar hukukunun alışılagelmiş bir sistemi vardır. Bu sistemde sırasıyla, kanun, imar planı ve imar yönetmelikleri gelir; fakat her nedense, bu Kıyı Kanunu Tasarısında, bu ilke ters çevrilerek, önce imar yönetmeliği, daha sonra plan şekline getirilmiştir.

Biliyorsunuz, imar planlarının yapılmasında, imar planlarının yapılması esaslarını düzenleyen ve plan esaslarını çok ince boyutlarına kadar belirleyen yönetmelikler vardır ve imar planları da bu yönetmeliklere göre yapılmaktadır.

Burada ise, öncelikle bu kanuna göre çıkarılacak yönetmelik hükümleri esas alınacak ve plan, yönetmelikten sonra gelecektir. Hem bu tereddüdün giderilmesi bakımından ve hem de özellikle idareden, bu hususun nereden kaynaklandığının, yıllarca, kanun, plan ve yönetmelik sıralaması şeklindeki uygulamanın, kanun, yönetmelik ve plan şekline çevrilmesinin gerekçesinin izah edilmesini istiyorum; çünkü ben, bu uygulamada bir mantık bulamadım.

Biliyorsunuz, Turizm Kanunumuza göre, turizm alanlarında kalan yerlerle, turizm alanı, turizm bölgesi ve turizm merkezi diye belirlenen yerlerle ilgili olarak yapılan planlar, Turizm

Bakanlığınca onaylanmaktadır. Turizm Bakanlığının tasdik yetkisi içinde kalan alanlarda yapılan imar planlarında da mı aynı şekilde bir sıralamaya gidilecek? Yani, önce kanun, kanunda hüküm yoksa yönetmelik, yönetmelikte hüküm yoksa plana mı gidilecektir? Bunun da açıklanması lazım. Yıllardan beri uygulanan bu sistemin birdenbire ters çevrilmesi bence yerinde değildir.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz isteyen başka sayın üye?.. Buyurun Sayın Bakan.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Buradan kısaca açıklamak istiyorum Sayın Başkan.

Sayın Genç'in tereddüt ettiği konuya bir açıklık getirmek için belirtmek istiyorum : İmar planlarında, yönetmeliğe aykırılıklar olduğu takdirde, bir müeyyidesi yoktur. Kıyılardaki imar planlarında yönetmeliğin ihlal edilmemesi için, özellikle bu konuya açıklık getirilmek üzere bu madde tasarıya konmuştur. Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde değişiklik önergesi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kıyı Yasa Tasarısının 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini öneririz.

Güneş Gürseler	Yüksel Çengel
Tekirdağ	İstanbul
Mustafa Timisi	Ayhan Arifağaoğlu
İstanbul	Artvin
Ali Haydar Erdoğan	Hasan Zengin
İstanbul	Manisa

İrfan Gürpınar
Kırklareli

"383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen alanlarda düzenlenen planlar ise anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine göre onaylanır."

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon, önergeye katılmıyor.

Hükümet?..

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet, önergeye katılmıyor.

Önerge sahibi söz istiyor mu?..

Söz istenmediğine göre önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : 10 uncu maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum :

Kıyıda ve Doldurma ve Kurutma Yoluyla Kazanılan Araziler Üzerinde Yapılanmalara İzin Verilmesi

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerine göre, kıyıda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılması mümkün olan yapı ve tesislerin yapılabilmesi için, Maliye ve Gümrük Bakanlığından gerekli iznin alınması zorunludur.

Yapı ruhsatı verilmesinde bu izin belgesi yeterlidir.

İznin verilme şekil ve şartları Bayındırlık ve İskân ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca birlikte tespit edilerek çıkarılacak uygulama yönetmeliğinde belirtilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

Bulunmadığına göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci meddeyi okutuyorum :

Tapuya Şerh Verilmesi

MADDE 12. — Sahil şeridinde, bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen hükümlere uygun olarak yapılan yapıların bu niteliklerinin, tapu kütüğünün beyanlar hanesine işlenmesi zorunludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

Bulunmadığına göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum :

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol, İmar Mevzuatına Aykırı Yapı ve Ceza Hükümleri

Kontrol

MADDE 13. — Bu Kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında ise valilikçe yürütülür. İlgili bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

Bulunmadığına göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum :

İmar Mevzuatına Aykırı Yapı

MADDE 14. — Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda ruhsatsız yapılar ile ruhsat ve eklerine aykırı yapılar hakkında 3194 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

Bulunmadığına göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum :

Ceza Hükümleri

MADDE 15. — a) Kıyıda ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde;

Duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engelleri oluşturanlara,

Moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıkları dökenlere,

Kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapanlara, kum, çakıl alan veya çekenlere,

On milyon TL. sı para cezası verilir. Bu miktar Bakanlar Kurulu Kararı ile on katına kadar artırılabilir.

b) Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda, Kanun hükümlerine uyulmadan ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan yapıların sahiplerine ve müteahhidine, 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen para cezalarının iki misli para cezası verilir.

Ancak, ruhsata bağlanması mümkün olmaması nedeniyle 3194 sayılı İmar Kanununun öngördüğü süre içerisinde yapısını yıkandan tahakkuk ettirilen para cezası alınmaz.

Para cezası, ilgisine göre doğrudan doğruya Vali veya Belediye Başkanı tarafından verilir.

Cezalara karşı, cezanın tebliğ tarihinden itibaren en geç 7 gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın uygulanmasını durdurmaz.

Bu Kanunda öngörülen iş ve işlemleri süresinde yapmayan veya geciktirenlere veya Kanunu yanlış uygulayan Mahallî yönetici ve diğer kamu görevlileri hakkında ayrıca kanunî takibat yapılır.

Para cezalarının ödenmemesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu madde, aslında uygulamada çok büyük güçlükler çıkarabilecek bir biçimde düzenlenmiştir.

Evvela (a) fıkrasında, "Kıyıda ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde;

Duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engelleri oluşturanlara... on milyon lira ceza verilir" diyor, ama uygulama imar planı bulunmayan sahil şeritlerinde bu gibi şeyler yapılırsa, yani, denizi kirletici faaliyetlerde bulunulursa, o zaman bunlara ceza kesilmez. Bu, bir defa mantığa uymayan bir durum. Çünkü, ekseriyetle, denizin kirlenmesi, uygulama imar planı bulunan sahalar dışında olmaktadır. Yani, şehirlerin dışında kalan alanlara çöp dökülür, kirletici maddeler atılabilir. Ben, "Uygulama imar planı bulunan" ibaresinin kaldırılması konusunda bir önerge verdim; Sayın Komisyon ve Hükümet bu önergeme katılırsa, bence madde daha iyi bir hale gelir ve uygulama imar planı dışında kalan sahalardaki deniz kirlenmesi de bu şekilde bertaraf edilmiş olur.

İkincisi, bu kanun kapsamında kalan alanlarda, kanuna aykırı olarak yapılan yapıların sahiplerine ve müteahhitlerine ceza kesilmesi hususu belirtiliyor. Acaba cezayı yapı sahibine mi, arsa sahibine mi, yoksa müteahhide mi keseceksiniz? Bence bu hususa da bir açıklık getirilmesi lazım. Burada arsa sahibinin bir kabahati olmayabilir; zira, arsa sahibi, arsasını müteahhide verebilir; ama arsasına müteahhidin kanun ve mevzuat çerçevesi içerisinde inşaat yapması için vermiştir. Müteahhit bu şartlar dışında yapı yaparsa, bu durumda arsa sahibine ceza kesmek bence haksızlık olur. Onun için, bu madde düzenlenirken, kanun kapsamında kalan alanlarda, müteahhit kanalıyla kanuna aykırı olarak yapılan yapılardan ötürü, müteahhitlere ceza kesilmesi gerektiğinin vurgulanması lazım.

Sayın milletvekilleri, diğer bir husus ise, bu kanun tasarısına göre, kesilen cezalara karşı, en geç, 7 günlük bir itiraz süresi getirilmiştir. Biliyorsunuz, idarî yargılamada normal olarak dava açma süresi 60 gündür. Bunu 7 güne indirmek, bence, yurttaşlar için büyük bir sıkıntı doğuracaktır. Hele, tebliğ tarihinden itibaren müteahhit veyahut da mal sahibi, hakikaten, yapısını imar mevzuatına, Kıyı Kanunu mevzuatına ve yönetmeliğine aykırı yapmış mıdır, yapmamış mıdır; bunu incelemesi lazım. Bence bunu, ancak makul bir sürede inceleyebilir. Yani, bunlar çok teknik konular. İmar planını inceleyecek, icabında idareye gidecek... Kaldıki, bu süreyi bu kadar kısa tutmanın da bir anlamı yok. Bence bu süreyi buradan kaldırıp, idarî yargıda dava açmak için kişilere tanınan süre içinde buna itiraz hakkını vermek lazım. Zaten, çeşitli kanunlarda dava açma sürelerini farklı getirdiğiniz zaman, bu çok defa da vatandaş için büyük bir sıkıntı yaratır. Yurttaşlar, böyle özel kanunlardaki özel süreleri bilmedikleri için, genel kanundaki süreye göre hareket ederler ve birçok dava, haksız olarak, süre aşımı nedeniyle düşebilir. Bu itibarla, komisyonun bu konuyu da düzeltmesi gerektiğine inanıyorum.

Ayrıca, burada, "Para cezalarının ödenmemesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır." Diyor. Gerçi bu bir kamu alacağı niteliğindedir; ama burada, uygulamada bazı farklılıklar oluyor. 6183 sayılı Kanun hükmüne göre, bu cezalar tahsil edilirken, bu cezaların süresinde ödenmemesi halinde, acaba herhangi bir gecikme zammı alınacak mıdır? Bence, Hükümetin bunu da burada açıklaması lazım. Genel olarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre kesilen cezalarda pek gecikme zammı alınmıyor; ama zaman zaman bazı vergi dairelerinde, bunlardan da faiz alma gibi birtakım uygulamalar oluyor. Uygulamadaki böyle ikilikleri de bertaraf etmek için, kanunun çok açık ve net olarak bunu düzenlemesi lazımdır.

Tabiî burada para cezasını kesmek de, belediye hudutları içinde kalan alanlarda belediye başkanlarına, belediye hudutları dışında kalan alanlarda ise valilere düşüyor. Burada belediye başkanı veya vali bizzat cezayı kesiyor. Bir belediye başkanını, bir valiyi, ruhsata aykırı veya Kıyı Kanununa aykırı hususlarda ceza kesme zorunda bırakmak bence hatalıdır.

Bakın, "Para cezası, ilgisine göre doğrudan doğruya vali veya belediye Başkanı tarafından verilir" diyor. Belediye başkanı ile valinin başka bir işi yok, kıyılarda imara aykırı olarak yapılan yapılar, için ceza kesecek! Bence, "valilikçe" veya "belediyece" demek daha yararlı.

Bugün öyle illerimiz var ki, bu illerimiz çok geniş bir kıyı şeridine sahip bulunmaktadır. Bir Balıkesir Valisinin, kazalarında bulunan kıyı şeridini düşündüğünüz zaman, belki yüzbinlerce insana, yüzbinlerce yasaya aykırı yapı için ceza kesmesi gerekir. "Bu cezalar bizzat vali tarafından kesilir" dediğiniz takdirde, vali bunlara yetişemez. Buna, "vali" değil, "valilikçe" demek lazım; hatta bunu İl İmar müdürlüklerinin yapması gerekir. İl İmar Müdürleri emrindeki teknik elemanlara emir verecek bu elemanlar gidecekler Kıyı Kanununa veya Kıyı Kanunu kapsamı içinde kalan alanlarda imar planına aykırı olarak yapılan yapılar için bir tutanak düzenleyecekler; bu tutanağa istinaden İl İmar müdürü cezayı kesecek. Bu işi valiye vermenin ne anlamı var? Bunun da açıklanması lazım.

Belediye başkanlarının hesap işleri müdürleri var, gelir müdürleri var... Belediye hudutları içinde, imar mevzuatına aykırı yapılmış bir yapıyı zaten fen memurları gidip görüyorlar, tutanağı düzenliyorlar; bu cezanın onların bağlı olduğu birim tarafından kesilmesi lazım. Bunu düzeltmediğiniz takdirde, kanunun yorumu, yetki meselesinde, birçok cezanın sebepsiz yere

terkinini gerektirir. Çünkü, özellikle idarî yargıda, yasalarla verilen yetkinin, hangi makama verilmişse, o makam tarafından kullanılması çok önemlidir; yetkiyi o makam yerine bir başkası kullandığı takdirde, orada "idarî işlem yetkili bir merci tarafından tesis edilmemiştir" gerekçesiyle yetki yönünden iptal edilmektedir. Bu, bir yandan uygulamada çok büyük farklı sonuçlar doğuracak, diğer yandan da, idarenin büyük alacaklarının, böyle bir yetki nedeniyle terkin edilmesi sonucunu doğuracak. Bu nedenle, bu ibarenin kanundan çıkarılması veya "valilikçe veya belediye başkanlığınca ceza kesilir" şeklinde düzeltilmesi gerekir. "Vali" denince, "valilik" anlamına gelmez; "vali" denince, bizzat valinin kendisidir; "belediye başkanı" denince, belediye başkanının bizzat kendisidir. "...Tarafından ceza verilir" diyor. Aslında ceza verilmez; ceza kesilir; bizim hukuk literatürümüzde de yerleşmiş olan budur; idarî konularda ceza kesilir, verilmez; bunun da "kesilir" şeklinde değiştirilmesi gerektiğine inanıyorum, kanaatım budur.

Saygılar sunarım efendim. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Genç.

Madde üzerinde söz isteyen başka sayın üye?.. Yok.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Açıklama için söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Sayın Başkan, Sayın Genç, kıyıda veya uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde yapılamayacak işleri sayarken, anlaşılamayan bir yer olduğundan bahsettiler. Kıyı denince, imar planı bulunsun bulunmasın, bütün kıyılarda bu yasaklama getirilmiştir. "Uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde", diye ayırmamızın sebebi şu : Türkiye'de, uygulama imar planı olmayan sahil şeritlerinde ziraî faaliyet yapılmaktadır; tarla sürülmektedir, kuyu açılmaktadır, çit çekilmektedir... Köylümüzün ve çiftçimizin bu faaliyetlerine imkân sağlamak için, "Uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde" diye tefrik edilmiştir.

Ayrıca, para cezası konusunda İmar Kanunumuzda da "Bu cezalar, doğrudan doğruya belediyeler veya en büyük mülkî amir tarafından verilir" ifadesi vardır. Burada, vali, belediye başkanı veya resmî vekilleri, ceza muamelesini bir birimlerine hazırlatacaklar ve nihayet kendileri tasdik edeceklerdir. Konuya da, kıyılara da, kanuna da, valilerimizin ve belediye başkanlarımızın sahip çıkması açısından çok açık bir şekilde buraya yazılmıştır.

Bu görevi yapmayan vali ve belediye başkanları hakkında ayrıca kanunî kovuşturma yapılacağı da burada derc edilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde değişiklik önergeleri vardır; sırasıyla okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 301 sıra sayılı Yasa Tasarısının 15 inci maddesinin (a) bendinin birinci cümlesinin aşağıdaki biçimde değiştirilmesini arz ederiz.

Kamer Genç
Tunceli

Cemal Şahin
Çorum

Rıza Ilıman
Çorum

Turhan Hırfanoğlu
Hatay

M. Kemal Duduoğlu
Hatay

Madde 15. — a) Kıyıda ve sahil şeritlerinde.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının 15 inci maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

a) Kıyıda ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde;

1. Duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzerî engelleri oluşturanlara, kum, çakıl alan veya çekenlere 5 milyon lira,

2. Moloz, toprak, cüruf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıkları dökenlere 10 milyon lira,

3. Kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapan, kum, çakıl alan veya çekenlere 50 milyon lira, Para cezası verilir.

Ömer Okan Çağlar
Aydın

Ali Er
İçel

Bülent Atasayan
Kocaeli

Mehmet Topaç
Uşak

Mümtaz Özkök
Sakarya

Gerekçe : Tasarının 15 inci maddesinin (a) bendinde cezalandırılan fiillerin ağırlık derecesi aynı olmadığından, fiillerin ağırlık derecesi esas alınarak buna uygun cezanın belirlenmesi için ve aynı bent metninde bulunan "para cezası miktarının Bakanlar Kurulu kararı ile on katına kadar artırılabileceğine" ilişkin hüküm Anayasa göz önünde bulundurularak ve esasen 3506 sayılı Kanun ile para cezalarındaki artışlar katsayı esasına bağlandığından, mezkûr cümlenin madde metninden çıkartılması amacıyla bu teklif verilmiştir.

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, oylarınıza sunacağım.

Buyurun okuyun.

Madde 15. — a) Kıyıda ve sahil şeritlerinde.

Kamer Genç
(Tunceli)
ve arkadaşları

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılmamaktadır.

Önerge sahibi olarak Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında ben, Hükümetin ve Komisyonun önergemi kabul edeceğini zannediyordum.

Maddenin yazılışı şöyle : "Kıyıda ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde..." diyor. Ne yapılmayacak? "Duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzerî engelleri oluşturanlara, moloz, toprak cüruf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıkları dökenlere,

Kıyı değiştirecek boyutta kazı yapanlara, kum, çakıl alan ve çekenlere,
On milyon lira para cezası kesilir".

Ben de diyorum ki, "Kıyıda ve sahil şeritlerinde" dersek, daha iyi olur. Eğer böyle demezsek, o zaman, uygulama imar planı bulunmayan yerlerde vatandaş ne yapacak? Moloz dökecek, toprak çekecek, cüruf dökecek; çöp ve çevreyi kirletici ve bozucu etkisi olan artık ve atıkları dökecek; kendisine herhangi bir ceza kesilmeyecek. Sayın Bakan diyor ki; "Efendim, ziraat alanı olan sahaları kastettik".

O zaman, oraya, "ziraat alanı faaliyetine bağlı olarak yapılan faaliyetler hariç" diyebiliriz; ama siz burada "uygulama imar planı bulunan sahil şeritleri" dediğiniz takdirde, o zaman, uygulama imar planı bulunmayan sahil şeritlerinde yapılan, kıyıyı bozan ve kıyıyı kirleten her türlü faaliyet cezasız kalıyor; bu böyle. Burada, sizin dediğiniz gibi, "ziraat alanı" diye bir ayırım yok.

Onun için, bence burada, muhalefet partisi tarafından verilen doğru bir önergeye, illâ Komisyonun ve Hükümetin çok açık ve seçik karşı çıkmasının da bir anlamı yok. Yani, çok önemli ber şey de yok. Diyoruz ki, "Kıyıda ve sahil şeridinde, şu şu faaliyetlerde bulunanlara, denizi kirletenlere ceza verelim". Zaten uygulama imar planı olan yerlerde bu hususlar olmaz; vatandaş çöpü, uygulama imar planı olan yere dökmez de, onun yanına döker; onun yanından kum alır, onun yanına hendek kazar ve onun yanında çevreyi bozucu birtakım faaliyetlerde bulunur. Bu madde böyle geçtiği takdirde de, siz, çevreyi bozanlara hiçbir ceza veremezsiniz.

Bizim yaptığımız teklif, denizi ve çevreyi korumak bakımından faydalı bir tekliftir; konunun çok daha net anlaşılması için yapılan bir düzenlemedir. Takdir Yüce Heyetindir.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının 15 inci maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"a) Kıyada ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde;

1. Duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzerî engelleri oluşturanlara kum, çakıl alan veya çekenlere 5 milyon lira,

2. Moloz, toprak, cüruf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıkları dökenlere 10 milyon lira.

3. Kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapan, kum, çakıl alan veya çekenlere 50 milyon lira,

Para cezası verilir.

Ömer Okan Çağlar
(Aydın)
ve arkadaşları

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılıyoruz efendim

BAŞKAN — Sayın Hükümet?..

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılmaktadır.

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, karar yetersayısı istiyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi, kabul edilmiş bulunan önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce, parmağımı kaldırarak karar yetersayısı aramanızı rica etmiştim; hatırlatırım.

GÜRCAN ERSİN (Kırklareli) — Bir dahakinde dikkate alırsınız.

BAŞKAN — Evet, Sayın Ersin'in tavsiyesi doğrultusunda, zamanında ve görünür şekilde olursa, daha yardımcı olma imkânı bulabilirim. Teşekkür ederim.

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, karar yetersayısını zamanında istemiştik.

BAŞKAN — 16 ncı maddeyi okutuyorum :

Yönetmelik

MADDE 16. — Bu kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, Kanunun yayımından itibaren 3 ay içinde Maliye ve Gümrük, Turizm Bakanlıklarının yazılı görüşü alınarak Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, karar yetersayısı istiyoruz.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunmadan evvel, Sayın Eser, duyulur ve görülür biçimde karar yetersayısı aramamızı istiyorlar.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Sayalım. Kabul Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, geçici madde teklifine dair önergeler vardır, sırasıyla okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Kıyı Kanunu Tasarısına" yürürlük maddesinden önce gelmek üzere aşağıdaki geçici maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Raşit Daldal Niğde	Tevfik Ertürk Ankara
Ayhan Uysal Çanakkale	Rıfkı Yaylalı Erzurum

Ülkü Güney
Gümüşhane

"Geçici Madde : Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevzuat hükümlerine uygun olarak onanmış ve kısmen veya tamamen yapılmamış 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının sahil şeritleriyle ilgili hükümleri geçerlidir. Ancak, 8 inci maddenin ikinci fıkra hükümleri saklıdır."

Gerekçe : Bilindiği gibi kıyı beldelerimizin büyük bir bölümünün halen yürürlükte olan imar planları bulunmaktadır. Tasarıda yer alan hükümle mevcut planlı ve uygulamaya ge-

çilmiş alanlarda, henüz yapılaşmamış kısmî bölgelerde sorunlara yol açılabilecektir. Gerek, belirli bir yapı nizamının korunması, gerekse hukukî sorunlara yol açılmaması bakımından mevcut planlı alanlarda 10 metrelik sahil şeridinin korunması, yeni planlanacak alanlarda ise 20 metrelik sahil şeridi belirlenmesi uygun olacaktır. Ancak, onanlı uygulama imar planları sadece sahil şeridinin 20 metre yerine 10 metre olarak uygulanmasının devamını sağlayacak, kıyıdaki uygulamalar veya diğer hükümler açısından yeni Kıyı Kanunu geçerli olacaktır.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?..

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet?..

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Efendim, Komisyonun çoğunluğu yok; nasıl kabul edebilir?

BAŞKAN — Sayın Genç, bir itirazınız mı var?..

KAMER GENÇ (Tunceli) — Komisyonun çoğunluğu yok, o bakımdan karar belirtemez efendim.

BAŞKAN — Efendim, aykırılık teşkil etmez, yüksek malumunuzdur; buyurduğunuz takdirde katılmamışlar telakki ederiz, o zaman önerge sahiplerinin söz hakkı doğar.

Önerge sahiplerinden söz isteyen sayın üye de bulunmadığına göre, önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN — Kabul edilmiştir.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Sayın Başkan, yoklama istedik dikkate almadınız.

BAŞKAN — Efendim, sorduk, oyladık, bitti.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, Sayın Bakan zaten önergeye katılmışlardı efendim.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Sayın Başkan, lütfen efendim...

BAŞKAN — Sayın Miski, yoklamanın nasıl istendiğine dair geçmiş birleşimlerde değerli arkadaşlarımla gene benzer bir görüşmemiz oldu; "karar yetersayısı yok" diyenlerin, itiraz yetersayısı olmadan, itirazlarını nasıl dikkate alabilirim! Usul var usul...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Sayın Başkan, bir düzeltme yapmak istiyorum.

"... kısmen veya tamamen yapılaşmış" olması lazım. Önerge okunurken bir tereddüt geçirildi; "kısmen veya tamamen yapılaşmış olacak" efendim.

BAŞKAN — Önergede "yapılaşmamış" şeklinde okunmuş bulunan bölümün, "yapılaşmış" şeklinde olduğunu Sayın Bakan tashihen arz ediyorlar efendim.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Bu şekilde katılıyoruz efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, zaten biz orada okunanları anlamıyoruz. Lütfen yukarıda okunurken...

BAŞKAN — Tercüman mı gerekiyor efendim? Hep aynı dili konuşuyoruz efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) — Tercüman size gerekiyor. Şimdi olay şu : Divanda bulunan kâtip arkadaşımız, maalesef metinleri doğru dürüst okumuyor biz de bir şey anlayamıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Genç, samimî olarak ifade etmek gerekirse, zaman zaman benzer şikâyetleri ben de zatı âliniz hakkında alıyorum; "Genç'in dediklerini de biz anlamıyoruz" diyorlar; ama herkes kendi üslubunca, kendi hitabetince konuşur; saygı göstermemiz lazım. Bu arkadaşlarımız, Divan üyesi olarak sizin değerli oylarınızla bu göreve getirildiler.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Benim oradaki konuşmamın anlaşılıp anlaşılmaması önemli değil...

BAŞKAN — Önemlidir efendim, değerli bir milletvekili olarak...

KAMER GENÇ (Tunceli) — O sizi ilgilendirmez, o beni ilgilendirir efendim.

BAŞKAN — Başkan olarak görevimdir efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Evvela bir dinle bakalım. Divan kâtibinin orada okuyuşu kanun metni haline geliyor. Bunu bilmeniz lazımdır. Elbette anlamak hakkımızdır.

BAŞKAN — Sayın Genç, o zaman bir yol gösterir misiniz? Yüksek Heyetin demokratik usulle seçip, bu şerefli göreve getirdiği ve sizin kadar bu haklara sahip bir değerli divan üyesine, zatıâliniz anlayamıyorsunuz diye, acaba ne yapılabilir? Ancak, dikkat edilir ve anlamaya çalışılır.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Doğru dürüst okusun efendim.

BAŞKAN — Buyurun okuyun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Ne biçim saçma şeyler söylüyorsun. Orada ne dediğin belli değil, kendine saygın olsun biraz.

BAŞKAN — Buyurun okuyun efendim.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 301 sıra sayılı Yasa tasarısına aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini saygılarımızla arz ederiz.

Kamer Genç	Cemal Şahin
Tunceli	Çorum
Rıza Ilıman	Turhan Hırfanoğlu
Çorum	Hatay

M. Kemal Duduoğlu
Hatay

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden tarihten itibaren altı ay içinde mevcut kıyı kenar çizgileri gözden geçirilir ve kıyı kenar çizgileri belirlenmemiş olanların kıyı kenar çizgisi saptanır.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet, önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmadığına göre, buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önergede, şu anda kıyıda olup da, kıyı kenar çizgisi tespiti yapılmayan alanlarda, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde idareye kıyı kenar çizgisini tespit etme zorunluluğu öneriyoruz.

Biliyorsunuz, 1972'lerden beri, kıyı kenar çizgisinin tespiti, bütün uğraşmalara rağmen, bitirilememiştir; buralarda mülkü olan birçok kişinin mülkiyet haklarını kullanmaları da bu nedenle sınırlanmıştır. Yani, idareye bir görev veriyoruz, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu işi yapsın, bitirsin; daha önce tespit edilmiş olan kıyı kenar çizgilerinde hata varsa, onları bu kanuna uygun olarak düzeltsin; kıyı kenar çizgisinin tespitinin yapılmamış olduğu alanlarda da, bu tespiti altı ay içinde yapsın diyoruz.

Buna Hükümet acaba niye katılmıyor? Kanuna zaten koymuş, "Eğer sahilde arazisi olan bir kişi, idareye müracaat ederek, burada bir yapı yapılacağını bildirirse, idare bunu üç ay içinde sonuçlandırmak zorundadır" diyor; ama bunu ferdî müracaatlara bırakmadan, doğrudan doğruya idareye bir görev olarak verelim, bunu kısa zamanda tespit etsin. Zaten, kıyı kenar çizgisi belirlenmemiş alanların sayısı da çok fazla değildir.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Genç.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Arkadaşlar, ayağa kalkacak mısınız? Yani, ayıp oluyor.

Evet, önergeyi oylarınıza...

(SHP ve DYP sıralarından 10 milletvekili ayağa kalktı)

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Yoklama istiyoruz.

ALİ ESER (Samsun) — Yoklama yapılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Yoklama isteyen 10 sayın üye, lütfen isimlerini yazdırsınlar.

Efendim, geçende de bunu yaşadınız. Bu işlemin ciddiye alınıp uygulanabilmesi için, değerli milletvekili arkadaşlarım, yerinde ayağa kalkacak ve şerefli adını da haykıracak; burada da yazacağız; yoksa, oylarım.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Söylüyoruz efendim.

BAŞKAN — İstirham ederim... İstirham ederim...

Evet, lütfen... Sayın Arifağaoğlu, söyleyeceksiniz efendim, usul bunu amir. Sayın Cankurtaran, söyleyeceksiniz; Sayın Cankurtaran, söyleyeceksiniz; Sayın Ersin, söyleyeceksiniz; Sayın Miski, Sayın Zengin, söyleyeceksiniz efendim.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Yazılanları lütfen okuyun.

BAŞKAN — Evet?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Üçüncü defa söyledim.

BAŞKAN — Hiç söylediniz mi Sayın Zengin?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Söyledim efendim.

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım, usulün, tabiî hakkınız olan saygın bir mekanizmasını; şu, tarifinde güçlük çektiğim manzaraya feda etmeyelim.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, ayakta 6 kişi yok ki, işleme koyamazsınız.

ETEM CANKURTARAN (Adana) — Kaç 6 kişi?

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Oturmuşsunuz.

ETEM CANKURTARAN (Adana) — Otururum tabiî, ismimi yazdırdıktan sonra ayakta mı kalacağım?

BAŞKAN — Sayın Cankurtaran, muhatabınız Başkanlıktır. Daha önce de konuştuk; boş zamanınızda da İçtüzüğü tetkik edin.

ETEM CANKURTARAN (Adana) — Ben tetkik ettim efendim İçtüzüğü.

BAŞKAN — Tetkik ettinizse, yoklama isteyen sayın üyelerin ayağa kalkarak, isimlerini yazdırarak ve Başkanlıkça o isimler okunup yoklama sırasında bulundukları tespit edildikten sonra ancak, istirahata çekilebilirler. Koca bir Genel Kurul sizi bekliyor; siz de bunun gereğini yapacaksınız.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Yaptık.

BAŞKAN — Sayın Arifağaoğlu?.. Burada.

Sayın Cankurtaran?.. Burada.

Sayın Ersin?.. Burada.

Sayın Miski?.. Burada.

Sayın Zengin?.. Burada.

Sayın Gürpınar?.. Burada.

Sayın Tanır?.. Burada.

Sayın Müftüoğlu?.. Burada.

Sayın Kurt?.. Burada.

Sayın Eser?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, 10 sayın üyenin talebi üzerine, ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

Buyurun.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlarım, sayın bakanlarım...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, duymuyor mu, aldırmıyor mu?

BAŞKAN — Efendim, bir yanlış izlenim olacak; "Milletvekilleri ayakta çalışır, çalışmayanlar otururl.." gibi bir görüntü oluyor.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Ben merak ettim, onun için sordum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklamaya sonradan katılan sayın milletvekillerinin, bir pusula ile Başkanlığa müracaatlarını rica ediyorum.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, yoklama isteyenlerin, usulen, yoklama sonuna kadar Genel Kurul salonunda bulunmaları gerekmez mi? Yoklama isteyenlerin yarısı gitti; tespit etmeniz gerekmez mi?

BAŞKAN — Tespit ettik Sayın Başkan.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Yoklama isteyen 10 kişinin yarısı gitti Sayın Başkan...

BAŞKAN — Efendim, arkadaşlarımız sık sık bu görevi yaptıkları için, yakinen takip ediyoruz ve simaen tanıdığımız için işaretliyoruz; buradalar.

Sayın milletvekilleri, yeterli çoğunluğumuz vardır; görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Kamer Genç ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

Yürürlük

MADDE 17. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, önergem vardı.

BAŞKAN — Biliyorum, önümde duruyor Sayın Cankurtaran.

17 nci madde okundu. Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.. Yok.

Değişiklik önergesi var okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 301 S. Sayılı Kıyı Kanunu Tasarısının 17 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yürürlük

"Madde 17. — Bu kanunun 4 üncü maddesinin son fıkrası hükmü 1.3.1995 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

Gerekçe : Ülke düzeyinde yer alan köylerin tamamında henüz "Köy Yerleşik Alanı" tespitleri yapılmadığından köylü vatandaşlar arasında ayırım yaratmamak ve Anayasamızın öngördüğü eşitlik ilkesini ihlal etmemek için tüm ülke çapında "Köy Yerleşik Alanı" tespitlerinin tamamlanması amacı ile bu maddenin 1.3.1995 tarihinde yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

Ömer Okan Çağlar	Mehmet Topaç
Aydın	Uşak
Bülent Atasayan	Mümtaz Özkök
Kocaeli	Sakarya

Ali Er
İçel

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Hükümet Katılıyor mu?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmıyor, sayın Hükümet katılıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi, kabul edilmiş bulunan önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum :

Yürütme

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Söz isteyen olmadığına göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, oyumun rengini belirtmek için söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, tasarının maddelerinin tümü kabul edilmiş bulunmaktadır. Tümünü oylamadan önce, Antalya Milletvekili Sayın İbrahim Demir söz istemişlerdir.

Lehte mi, aleyhte mi Sayın Demir?

İBRAHİM DEMİR (Antalya) — Aleyhte.

BAŞKAN — Aleyhte.

Sayın Genç?..

KAMER GENÇ (Tunceli) — Lehte.

BAŞKAN — Sayın Kamer Genç de lehinde söz istemişlerdir. (ANAP sıralarından alkışlar!..) Buyurun Sayın Demir.

İBRAHİM DEMİR (Antalya) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; görüşmekte olduğumuz Kıyı Kanunu Tasarısının tümünün oylanmasından önce, oyumun rengini belli etmek üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok önemli bir konuyu düzenlemek üzere, oldukça önemli bir kanun tasarısını üç haftayı aşan bir süredir görüşmekteyiz. Konunun önemini, bu tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında yine huzurunuzda ifade etmeye çalışmıştım. Türkiye'de, kıyılarımızın özel bir kanunla korunmasının ve kullanılmasının bu kanun tasarısıyla statülendirilmesi hususu fevkalade önemlidir; ancak, ilk konuşmamda da ifade ettiğim gibi, bu konuda çok geç kalınmıştır. Neden sonra bu kanun tasarısı Yüce Meclisin önüne geliyor. Eski bir deyim vardır : "Bade harabil Bağdat" yani, "Bağdat harap olduktan sonra..." Son yıllarda, kıyılarımızın yoğun bir şekilde tahrip edildiği, yağmalandığı, güzelliklerinin ve ekolojik dengelerinin tahrip edildiği herkesin malumudur.

Sayın milletvekilleri, şurası acı bir gerçek, üzücü bir hakikat ki, biz, maalesef çok tahripkâr bir nesliz. Atalarımızın yüzlerce yılda oluşturup bize miras bıraktığı maddî ve manevî değerleri yerle bir ettik; atalarımızn bize bıraktığı kültür mirasına, maalesef sahip çıkamadık; onları koruyup, gelecek nesillere aktarma görevini yerine getiremedik.

Son yıllarda maalesef, ülkenin tabiî kaynaklarını, ovalarını, ırmaklarını, göllerini, kıyılarını tahrip etmekte ve kirletmekteyiz. Bu tahribatta, bilhassa kıyılarımızın, payına düşenden fazlasına muhatap olduğunu sanıyorum ben şahsen. Bir tarafa turizm sektöründeki gelişme, diğer tarafta kuzey-güney istikametindeki yoğun nüfus hareketleri, Türk kıyılarında bir nüfus birikmesine sebep olmuştur. Kara para, bu sahillere, bilhassa güney sahillerimize üşüşmüş, arazi spekülatörleri, bu sahillerde icrai sanat eder hale gelmiştir. Yağma, tahribat ve kirlenme, tahayyüllerin ötesindedir ve Türkiye'yi idare edenler, maalesef, bir yasal boşluk yaratarak, bir idarî kargaşa, bir hukuk anarşisi yaratarak, bu tahribata, bir yerde, kolaylık sağlamışlar, imkân sağlamışlardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Başbakan, sayın bakanlar; Türk kıyılarının korunması neyi ifade ediyor? Türk kıyılarının korunmasının önemi nedir?

BAŞKAN — Sayın Demir, siz Genel Kurula muhatapsınız, lütfen...

İBRAHİM DEMİR (Devamla) — Sayın bakanlar ve onlarla sohbet eden sayın milletvekilleri de Genel Kurulun...

BAŞKAN — Efendim, hatibin insicamını aksatacak bir durum olsa, Başkanlık gerekli müdahaleyi yapar. Sadece bir tek sayın üye, Sayın Başbakana arzda bulunuyor. Aksi takdirde ben müdahale ederdim. Siz devam buyurun.

İBRAHİM DEMİR (Devamla) — Sayın Başkan, evet, ben Genel Kurula ve zatı âlinize hitap ediyorum; ancak, şu anda bu salonda bulunan herkes bu Genel Kurulun bir mensubudur, bir parçasıdır dolayısıyla, hitabım, tabiî, sayın bakanlara ve Sayın Başbakanadır da.

SÜLEYMAN ŞÜKRÜ ZEYBEK (Muğla) — Sen Genel Kurulun parçası olsan, yoklamada dışarı çıkmazsın.

İBRAHİM DEMİR (Devamla) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye, dünyanın en güzel ülkelerinden birisidir. Bunu, bu topraklara duyduğumuz duygusal bağlarla söylemiyorum. Fizikî açıdan da, sadece bizim gözümüzde değil, başkalarının gözünde de, ülke fevkalade güzel bir ülkedir. Bu güzelliğin sebebi, Orta Anadolu'nun bozkırı, Toroslar'ın siluetleri ya da Marmara Denizindeki gurubun güzelliği değildir. Evet, bunlar da güzeldir ama, Türkiye'yi güzel yapan, Türkiye'yi zenginleştiren, Türkiye'nin kıymetini artıran, bence, bilhassa Türkiye'nin kıyılarıdır, sahilleridir.

Bugün, Türkiye, tabiatın milyonlarca yılda oluşturduğu bu güzellikleri, maalesef son birkaç yılda yok etme noktasına gelmiştir. Şimdi, o kıyılardaki beton yığınlarını, o kıyılardaki görgüsüzlük abidelerini kaldırsanız dahi, o güzellikleri geri getiremezsiniz; bu mümkün değildir; çünkü, ekolojik denge bozulmuştur, iklim dengesi ve özellikleri bozulmuştur, çok yüksek tahribat olmuştur.

Şimdi yapılması gereken, kalanın kurtarılmasından ibarettir. Hiç değilse, kalanları olduğu gibi koruyabilir, muhafaza edebilir ve insanlığın hizmetine, gelecek nesillerin hizmetine aktarabilirsek, bu görevimizi kısmen yapmış olacağız.

Ben, bu kanun tasarısı metninin tamamını dikkatle inceledim; görüşmeleri, yapabildiğim kadarıyla dikkatle takip ettim, takip edemediğim kısımların zabıtlarını alıp tetkik etmeye çalıştım. Ne yazık ki, bu metin, kıyılarımızın, hiç değilse kalanının korunmasını sağlayabilecek, bu kadar büyük bir maksadı gerçekleştirebilecek özellikleri maalesef taşımamaktadır. O bakımdan da, bendeniz bu tasarıya konunun önemine inandığım halde, bu konuda yasal düzenlemelerin acil ve hayatî derecede önemli olduğuna inandığım halde, maalesef müspet oy kullanamıyorum; çünkü, bir taraftan yasama tekniği açısından uygulamada getirebileceği sıkıntıları ve problemleri düşünerek, öte taraftan da, bu metnin, maksadı gerçekleştirmekten uzak olduğunu düşünerek bu tasarıya istemeyerek de olsa kırmızı oy vereceğimi beyan ediyor, Yüce Meclise yeniden saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Demir.

Oyunun rengini belirtmek üzere lehinde Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç konuşacaklardır; buyurun Sayın Genç. (Alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın milletvekilleri, gerçekten, komisyon tarafından Yüce Meclise getirilen ve bir eksikliği doldurmayı amaçlayan bu kanunun tasarısının, komisyondan geçen şekli, 3086 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi sonucunda, Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen gerekçelere uygun. Aynı zamanda kıyıda ve sahil şeritlerinde, bu konuda, bundan önce yapılan uygulamalarla ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar sonucunda, yargı mercilerince verilen ve memleketin menfaatını korumaya yönelik yargı kararlarına da uygun; ancak, olay Meclis Genel Kurulunda müzakere edilince, bu güzel tasarı, maalesef rayından çıkarıldı.

Arkadaşlar, şöyle bir durum gözlüyoruz : Öyle insanlarımız var ki, bir kuruşluk menfaatı için devletin milyarlarını hebayı göze alıyorlar. Burada da gözledim. Bir arkadaşımızın, sahilde, on metrede bir evi varsa, onu kurtarmak için, Türkiye sahillerinin hepsini yok etmeye çalışıyor. Burada önergeler verildi ve biz bunu gördük. Bu olmaz.

Anayasa, kıyıları çok mühim bir varlık kabul ettiği için düzenlemesini kendi metni içine almış ve bunun, devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğunu da belirtmiş. Sahil şeritlerinin, kıyı kavramı içinde olmamakla beraber ve mülkiyet sahibi tarafından kullanılması gereken bir alan olarak belirtilmesiyle beraber, kıyının kullanılması, sahil şeridinin kullanılmasına bağlı olduğundan, sahil şeritlerinde mülkü bulunan insanların da, bunun üzerinde tasarruf yaparken, kıyıda, umumun yararını ortadan kaldıracak biçimde bir davranış içerisinde olmamaları gerekir.

İşte, bu kanun tasarısının 4 üncü maddesine, Genel Kurulda geçici bir madde ilave edilmesi gereken bir yerde, getirip, 4 üncü maddeye, ana madde niteliğinde ilaveler yapılması ve sonradan geçici maddeler yoluyla yapılan ilaveler, kıyılarda kalmış ve toplumun yararlanması için belki bir değer ifade eden mevcut alanları da gözden çıkaracak bir düzeye getirmiştir. Mesela, bir önerge verildi. Tabiî, üzerinde konuşma imkânı bulamadık; "Yapılaşmaya başlanılmış" diyordu. Arkadaşlar, bu "yapılaşmaya başlamış" meselesi, uygulamada o kadar büyük ihtilaflar yaratır ki, adam, gider, iki tane taşı üst üste koyar, der ki, "Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten evvel ben bu yapıyı yapmıştım." Halbuki...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) — Ruhsatı olacak, manası odur.

KAMER GENÇ (Devamla) — Ruhsat şartına bağlamadınız. Halbuki imar planları bulunmayan alanlarda bu hususu getirdiniz. Efendim, tabiî, önerge, burada, Genel Kurulda verildiği için, Genel Kurulda okunan önergeyi biz tam anlamadan oyluyoruz. Bence...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, tümü üzerinde lehte konuşmak için çıktı; hem İçtüzüğü ihlal ediyor, hem de sizin iyi niyetinizi suiistimal ediyor.

KAMER GENÇ (Devamla) — Canım, şimdi seni ne ilgilendirir? Şimdi seni ilgilendirmez ki kardeşim. Ben, oyumu, neden dolayı, nasıl kullanacağımı izah ediyorum.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Lehte ama...

BAŞKAN — Beyaz kullanacaksınız tabiî...

KAMER GENÇ (Devamla) — Efendim, o benim bileceğim iş.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Olur mu öyle şey!..

BAŞKAN — Hayır, lehte konuşmanın şartı, beyaz oy vermektir. Aksi takdirde usul hükümleri beni bağlar; tabiî, sizi de bağlar.

KAMER GENÇ (Devamla) — Sayın Başkan, bakın, burada konuşuyoruz, düşüncelerimizi belirtiyoruz...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Efendim, İçtüzük, İçtüzük var... Yani, kendi kafanıza göre mi konuşacaksınız?!

KAMER GENÇ (Devamla) — Bazı insanlar, nedense, gerçekler karşısında kendilerini büyük bir sıkıntı içinde hissediyorlar...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — İçtüzük, İçtüzük... İçtüzüğe göre konuşacaksın.

KAMER GENÇ (Devamla) — İçtüzüğü sen bir defa oku.

BAŞKAN — Sayın Genç, bir dakika efendim.

Şimdi, siz, evvela, Genel Kurula ve Başkanlığa muhatapsınız. İçtüzük, tasarının maddelerinin tümü görüşüldükten sonra, oyunun rengini belirtmek üzere iki sayın üyeye söz imkânı tanır; biri lehte, biri aleyhte yapılır. Aleyhte bir sayın üye konuştu; zatı âliniz lehte söz istediniz. Ben, şahsî yorumlarınızı olabildiğince hoşgörüyle karşılayarak, müdahale etmemek ve sözünüzün tamamlanmasını beklemek için size müsaade ettim; ama, görülüyor ki, Genel Kurul aynı görüşte değil. O bakımdan, eğer lehte olarak görüşmenize devam edecekseniz, lütfen konu içinde konuşmanızı tamamlayın; aksi takdirde, ben, konuşmanıza devam ettirme imkânı tanımaktan mahrumum.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Bravo Sayın Başkan, İçtüzük budur işte.

KAMER GENÇ (Devamla) — Sayın Başkan, siz Genel Kurul tarafından mı idare ediliyorsunuz?

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Gayet tabiî, Genel Kurul her şeye hâkimdir.

KAMER GENÇ (Devamla) — Yani, burada bir kişi size işaret ediyor...

BAŞKAN — Efendim, Genel Kurul tarafından bana işaret edilmiyor.

KAMER GENÇ (Devamla) — Yani, Genel Kurulun, benim kafamın içindeki düşünceyi ve reyi bilmesine imkân var mı? Herhalde, sizi birtakım insanlar yönetiyor ki, onların işaretiyle...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Ne biçim konuşuyorsun sen?..

Sayın Başkan, bunun, bu saygısızlığına müsaade edecek misiniz?..

KAMER GENÇ (Devamla) — Biz burada hakaret etmek istemiyoruz; ama, siz, bizleri hakaret etmek zorunda bırakıyorsunuz. Biz bir açıklama yapıyoruz. Bu niye sizi rahatsız ediyor, niye ANAP'lıları rahatsız ediyor? Elbette ki, bunda bir... (ANAP sıralarından gürültüler)

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Efendim, İçtüzük uygulanırsa kimse rahatsız olmaz.

KAMER GENÇ (Devamla) — Otur yerine, otur... (ANAP sıralarından gürültüler)

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Adam gibi konuş, eşekoğlu eşek... (Gürültüler)

KAMER GENÇ (Devamla) — Eşekoğlu eşek senin babandır. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Genç, sözünüzü kestim ve sizi, kürsüyü terke davet ediyorum. Bütün görüşmeler tutanaklara geçmiştir. Tutanakları inceletip, gerekli disiplin işletmesini de yapacağım.

Buyurun, lütfen kürsüyü terk edin. (SHP sıralarından gürültüler)

KAMER GENÇ (Devamla) — Bizi çalıştırmama hakkını kendinizde bulabiliyorsunuz...

BAŞKAN — Lütfen, kürsüyü terk edin efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) — Bizi çalıştırmama hakkını kendinizde bulamazsınız. Bu ne demektir? Siz burada kaba kuvvet mi kullanıyorsunuz? Birtakım insanlar yerinden size işaret ediyor, ve siz de emirleri uyguluyorsunuz...

BAŞKAN — Lütfen kürsüyü terk edin efendim.

Müspet, menfi; bütün beyanlar tutanaklara geçmiştir. Tutanakları getirtip, gerekli disiplin uygulamasını yapacağım.

Buyurunuz efendim.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, hatip sözünü bitirsin efendim. (Gürültüler)

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, bunun bu saygısızlığı devam ettiği müddetçe, daha çok küfür de yiyecek, her şey de olacak.

KAMER GENÇ (Devamla) — O küfürlere sen layıksın. (ANAP ve SHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Genç, şu anda fiilen kürsüyü işgal etmektesiniz. (Alpaslan Pehlivanlı tarafından, kürsüde bulunan Kamer Genç'e el çantası atıldı; kürsüde bulunan Kamer Genç tarafından da Alpaslan Pehlivanlı'ya bardak fırlatıldı.) (SHP ve ANAP sıralarından ayağa kalkmalar ve gürültüler)

İdare amirlerini göreve davet ediyorum...

Sayın Genç, lütfen kürsüyü terk edin. (SHP ve ANAP sıralarından gürültüler)

İdare Amirlerini göreve davet ediyorum... Sayın grup başkanvekilleri... (Gürültüler)

Sayın milletvekilleri, Kıyı Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, maddelerin tümü görüşülmüş ve sayın üyeler, oylarının rengini belli eden konuşmalarını tamamlamış bulunmaktadırlar. Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler böylece tamamlanmıştır.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, Kıyı Kanunu Tasarısı kanunlaşmıştır; hayırlı olmasını temenni ederim.

VI. — DİSİPLİN CEZALARI

1. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'e Meclisten üç birleşim, geçici çıkarma cezası verilmesi

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç'in, Yüksek Heyetiniz huzurunda cereyan eden davranış ve beyanlarını, Başkanlık olarak, İçtüzüğün 137 nci maddesi uyarınca, disiplin cezası uygulamasını gerektirir uygunsuz tavır ve beyanlar olarak mütalaa ediyorum. Kendisine... (SHP sıralarından "Tek taraflı olmaz, tek taraflı olmaz" sesleri)

Nedir efendim?..

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Tek taraflı olmaz bu ceza...

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Kürsüye çanta atana ne yapacaksın? Tek taraflı olmaz...

GÜRCAN ERSİN (Kırklareli) — Karşılıklı oldu efendim.

BAŞKAN — Kendisine, İçtüzüğün 137 nci maddesi uyarınca, birleşimden çıkarılma ve üç birleşim Genel Kurula alınmama cezasını, tabiatıyla Genel Kurul oylamasıyla, karara bağlayacağım; ancak, hakkında bu ceza uygulanacak sayın üyenin savunma hakkı vardır.

Kendisine soruyorum : Sayın Genç, kendinizi savunacak mısınız?

KAMER GENÇ (Tunceli) — Savunacağım tabiî.

BAŞKAN — Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Savunacağım; çünkü, sen taraflı bir kişisin.

BAŞKAN — Buyurun, buyurun...

Sayın Genç'e, şu anda da yaptığı gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmaları esnasında, geçici çıkarma cezasını gerektirir beyanları ve davranışları sebebiyle, uyarma cezası teklif ediyorum. Kendisini uyardım; çıkarma cezasını uygulamadan, oyunuza sunmadan önce savunma hakkını kullanmak üzere kendisine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genç.

VELİ AKSOY (İzmir) — Sayın Başkan, çanta atan milletvekiline ne cezası uygulayacaksınız?

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın milletvekilleri, bakın, şimdi o kadar iğrenç bir uygulama karşısındayız ki... (ANAP sıralarından "Sensin" sesleri) O kadar iğrenç bir uygulama karşısındayız ki, bu iğrenç uygulamanın başlangıcı, Meclis Başkanlığında oturan kişiden başlıyor. (ANAP sıralarından gürültüler, sıralara vurmalar)

BAŞKAN — Sayın üyeler... Sayın üyeler...

KAMER GENÇ (Devamla) — Evvela, o sıralara vuracağınıza, kafalarınıza vurun ve dediğimi iyi anlayın, ondan sonra sıralara vurun.

Ben burada, İçtüzüğün bana verdiği hakkı kullanıyorum, yasayla ilgili oyumun rengini belli etmek için kürsüye çıkıyorum ve bir milletvekiliniz oradan bana çanta fırlatıyor; o suç işlemiyor! Bana hakaret ediyor -tutanaklarda var- ona ceza vermiyor; ben onun sözünü iade ettiğim için, bana çıkarma cezası veriyor!

Aslında, bana, çıkarma cezasını niye veriyor, biliyor musunuz? Bu Mecliste, Meclis müzakerelerini engellediğim için!.. Bu Başkan, kasıtlı olarak, beni buradan dışarıya çıkarıp, kanun maddelerini istediği gibi geçirmek için bana ceza veriyor... (ANAP sıralarından gürültüler) Bu da bir tertiptir. Bu, size bir şey kazandırmaz. Ben, daima hukuk içinde kalan, hukuka saygılı bir insanım; ama, bu Meclis Başkanlık Makamını işgal eden zat var ya, bunun uygulamaları, taraflı davranışları, artık, o kadar kendimizi tutmak için zorlamalara sokmaktadır ki, bu kürsüye duyduğumuz saygı gereği, hakaret etmemek için kendimizi zor tutuyoruz.

Hepiniz gördünüz... Orada oturan Alpaslan Pehlivanlı, hem bana hakaret ediyor, hem de çanta atıyor; çıkarma cezasını ise ben alıyorum! Sizin adaletiniz budur; yani, bu Başkanlık Divanının adaleti budur... Ben zaten sizden adalet de beklemiyorum; isterseniz yüz tane çıkarma cezasını veriniz... Sizin bana vereceğiniz ceza, benim için onurdur; tamam mı; onurdur.

Cezayı verebilirsiniz; ama, bundan sonra sen kürsüye çıktığın zaman, sana, "Başkan" diye hitap etmeyeceğim; "Sayın kürsü" diyeceğim. Buradaki tahtayı, senden daha adil davranabilecek bir varlık olarak kabul ediyorum. Cezayı da istediğiniz kadar verebilirsiniz.

Saygılar sunarım. (ANAP sıralarından "Yuh" sesleri, gürültüler)

İşte siz busunuz; sizin seviyenize de inmek istemiyorum. Kendi vasfınızı çok güzel şekilde sözlerinizle dile getiriyorsunuz. Artık, kendimi sizin seviyenize indirmiyorum ve siz busunuz işte... (ANAP sıralarından gürültüler)

MEHMET ALİ DOĞUŞLU (Bingöl) — Topluma konuşma.

SEYİT AHMET DALKIRAN (Yozgat) — Sana ne söyleyen var ki, hakaret ediyorsun, sana ne söyleyen var?

KAMER GENÇ (Devamla) — Çünkü, sizin iki üç yıla yakın bir zamandır, devleti talan etmek için getirdiğiniz her eyleminizin karşısında, burada hep onurluca mücadele verdim; bundan sonra da vereceğim; ama, bu talanın hesabını da size soracağım.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, İçtüzüğün 137 nci maddesi gereğince, uygulanması teklif edilen geçici çıkarma cezası münasebetiyle, muhatap sayın üye savunmasını yaptı.

"Merdi kıpti, sirkatin söyler, şecaat arz ederken" derler...

KAMER GENÇ (Tunceli) — O sana ait.

BAŞKAN — Savunma, itiraf olmuştur; suçu sabittir.

Genel Kurula, sayın üyenin, üç birleşim, Genel Kuruldan çıkarılmasını teklif ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İdare Amirlerini göreve davet ediyorum. (Gürültüler)

KAMER GENÇ (Tunceli) — Gel çıkar bakalım, gel çıkar... (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, gündemin 2 nci sırasında bulunan, 6.1.1982 tarih ve 2577 sayılı İdarî... (Gürültüler)

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan tutumunuzla ilgili söz istiyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, tutumunuzla ilgili söz istiyorum; tek taraflı hareket ediyorsunuz. (Gürültüler)

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Buyurun.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, önergem var sizde; birleşimi kapatıyorsunuz!..

BAŞKAN — Birleşimi kapatmıyorum efendim; saat 17.45 henüz; çalışmalarımız 19.00'a kadar devam ediyor. Ama, siz iki de bir, gire çıka, gire çıka; ne zaman başlar, ne zaman biter bunu karıştırdınız. (Gürültüler)

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Sayın Başkan, tutumunuzla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Keskin, Sayın Cankurtaran ve Sayın Zengin; lütfen teker teker ve usulünce buyurun.

Sayın Zengin, buyurun efendim.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Şu anda, Mecliste cereyan eden olay üzücüdür. Ancak, sizin tutumunuz ve davranışınızla ilgili olarak söz istiyorum. Çünkü, olay ve durumun yaratılma şekli, tek taraflı olarak bir kişiye ait değildir. Siz, bir kişiye ceza veriyorsunuz, çanta fırlatan ve küfür edenlere hiçbir şey demiyorsunuz; bu tutumunuzla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, sizin dikkatinizden kaçmış...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, çanta fırlatıyor... Kürsüye nasıl çanta fırlatır!..

BAŞKAN — Efendim, müsaade eder misiniz? Bütün söyleyeceklerinizi söyleyin, sonra beni dinleyin.

VELİ AKSOY (İzmir) — Taraflı başkan olmaz; sizin gözünüz önünde, sizin Başkanlığınızda çanta atıldı; bu kürsüyü savunun.

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Siz görevinizi tarafsız yapmıyorsunuz.

BAŞKAN — Efendim, tarafsızlık, keyfî âilinize göre usuzlüzlük yapmak mıdır?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, kürsüye çanta atılıyor, Başkanlık Kürsüsüne çanta atılıyor...

BAŞKAN — Sayın Zengin, Başkanlık, müzakereler esnasında Sayın Genç'in yol açtığı ve öncelikle sebebiyet verdiği uygunsuzlukları, tutanakları inceleyip değerlendireceğini beyan etti; fakat Sayın Genç, dinlemediği, susmadığı ve artan bir şiddetle o uygunsuz beyanlarına devam ettiği için, ben, yalnız ona müdahale etmek mecburiyetinde kaldım ve dolayısıyla...

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Siz görevinizi tarafsız yapın.

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim... Ne hakkınız var oradan öyle bağırmaya?

Sayın Keskin, yoklamada yoksunuz, oylamada yoksunuz, çalışmada yoksunuz; yalnız bağırmada mı varsınız?!.

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Ben her şeyde varım; siz görevinizi yapın.

BAŞKAN — Müsaade buyurun...

KAMER GENÇ (Tunceli) — Gel de çıkar bakayım beni bu Meclisten, gel çıkar; nasıl çıkaracaksan, gel çıkar... (Şiddetli gürültüler) Sen bu Meclisin...

BAŞKAN — Sayın Zengin, şu müşahede ettiğiniz davranışlar dahi, verilen cezanın ne kadar isabetli olduğunun ifadesidir. Başkanlık, idarede usulsüzlük olmadığı kanaatindedir. Bu bakımdan size söz vermeye sebep görmüyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, yanlış hareket ediyorsunuz. Ben, Sayın Kamer Genç'in tutumuyla ilgili olarak söz istemiyorum. Aynı şekilde, burada, kürsüde herhangi bir üye usulsüzlük yaptığı zaman, onu susturacak olan, Başkanlıktır.

BAŞKAN — Evet...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Ama, herhangi bir milletvekilinin burada çanta atmaya hakkı yoktur.

BAŞKAN — Evet...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Tutumunuz üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, çalışmalarımız devam ediyor.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Tek taraflı hareket ediyorsunuz.

BAŞKAN — Hayır efendim, tek taraflı hareket etmiyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Aynı şekilde, çanta atan hakkında da karar vermelisiniz.

BAŞKAN — Tek taraflı hareket etmiyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Kürsüdeki milletvekilini susturmak için canının istediğini yapıyorsun; böyle Meclis idare edilmez.

BAŞKAN — Bitti mi?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Canının istediğince hareket ediyorsun. Ben, Kamer Genç'in tutumunu savunmuyorum, onun hakkında gereğini yaptınız; ama, çanta atan milletvekiline karşı bir uygulamanız yok.

BAŞKAN — Heyecanınız, söylediklerimi dinlemenize ve anlamanıza mani oluyor. Ben diyorum ki, Kamer Genç kürsüde iken tutanakları inceleteceğim...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Kürsüye çanta atıldı; bu kusur değil mi Sayın Başkan?

KAMER GENÇ (Tunceli) — Benim ismimi ağzına alma, ismim senin ağzına layık değil...

BAŞKAN — Sayın İdare Amirlerini, Genel Kurul tarafından alınmış kararı uygulamak üzere göreve davet ediyorum. (Gürültüler) Sayın İdare Amirleri görevlerini yapsınlar. (ANAP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) — İçtüzüğü oku, oku; ben salondan çıkmazsam, oturumu kapatmak zorundasın. İşte, buyur, İçtüzük burada; oku. Ben buradan çıkmıyorum, oturumu da kapatmak zorundasın.

BAŞKAN — Oturumu, sırf sizin usulsüz eylemleriniz dolayısıyla, Yüksek Heyet çalışırken kapatmam efendim. Çalışmalara devam ederiz; yüce milletimizin, kanunlaşmasını beklediği tasarıları, teklifleri görüşmeye devam ederiz.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, Tutumunuzla ilgili olarak söz istiyorum ve ısrar ediyorum. Genel Kurulun oyuna neden sunmuyorsunuz? Kürsüde konuşan hatibe, herhangi bir üye çanta atıyor, o üyeye ceza vermiyorsunuz!.. Lütfen oylayın, ısrar ediyorum.

BAŞKAN — Tamam efendim, şimdi oldu.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Herhangi bir üyeye, diğer bir üye canı istediği zaman hücum edecekse ve siz bir işlem yapmayacaksanız, niye orada oturuyorsunuz?.. Oylayın lütfen.

BAŞKAN — Sayın Zengin, bitti mi efendim?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Evet, bitti; ısrar ediyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN — Müsaade buyurun arkadaşlar; daha önce hüküm verdiniz, yorum yaptınız, şimdi müracaat ediyorsunuz. Şimdi usule...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Devamlı müracaat ediyorum.

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim; karşılıklı konuşmakla bir şey anlatamayız.

Şimdi, müracaat ediyorsunuz; Başkanlığın tutumu hakkında, usulsüzlük iddiasıyla söz istiyorsunuz. Başkanlık sizi dinledi, tutumumda usulsüzlük olmadığı kanaatini ifade ediyor. Siz, BAşkanlığın bu beyanına rağmen, usulsüzlük olduğunda ısrar ediyorsunuz; öyle mi efendim?

HASAN ZENGİN (Manisa) — Israr ediyorum.

BAŞKAN — O halde; şimdi bunu, izninizle, Genel Kurulun oyuna sunuyorum...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Yalnız şunu belirterek sunun...

BAŞKAN — Yalnızı ne?.. Oylayacağız, yalnızı ne efendim?.. (SHP sıralarından gürültüler)

HASAN ZENGİN (Manisa) — "Yerinde oturan üye, konuşan üyeye çanta atmıştır. Buna hiçbir işlem yapmadım; acaba Genel Kurul ne diyor?" diye soracaksınız...

BAŞKAN — Efendim, sizin...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Hepiniz gördünüz bunu.

BAŞKAN — Müsaade buyurun...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Kürsünün masuniyetini korumak bütün milletvekillerinin görevidir. Aksi takdirde bu Meclis nasıl çalışacaktır?

BAŞKAN — Sayın Zengin, müsaade buyurun...

TALAT ZENGİN (Malatya) — Bir milletvekilinize sahip olmak, davranışlarını kollamak da, sizin göreviniz.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Konu o değil.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Milletvekilimiz için gereken yapıldı. Burada şimdi yapılacak olan...

BAŞKAN — Sayın Zengin ve Sayın Miski, müsaade edin. Evvela, usul tartışması yapanlar, usule uygun tartışsınlar. Şimdi dönüp de diğer milletvekilleriyle tartışmanın bizi bir yere ulaştıracağını umar mısınız?

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Sayın Başkan, diyeceğimizi diyelim, ondan sonra...

BAŞKAN — Buyurun söyleyin.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Kürsüye bir saldırı vaki olmuştur. Kürsüdeki hatibin haklı veya haksız olduğunu burada savunmuyorum; ancak, kürsüye saldırıyı yapan kişinin, bu Kurulca tecziye edilmesini istiyoruz. Çünkü, kürsüye yapılan saldırı, gözünüzün önünde yapılmıştır. Bu durumda, siz, o kürsüyü, tarafsız bir Başkan olarak sonuna kadar savunmak durumundasınız.

BAŞKAN — Bitti mi efendim?

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Hem de, Adalet Komisyonu Başkanı tarafından yapılmıştır saldırı...

BAŞKAN — Müsaade buyurun.

Değerli arkadaşlarım, yalnız Sayın Genç'e müeyyide uygulamadım.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Öbürünü daha duymadık.

BAŞKAN — Müsaade buyurun.

Bakınız, hem "Sayın Başkan" diyorsunuz, hem iddia ve ithamda bulunuyorsunuz, hem de cevabı dinlemeye tahammülünüz yok! Nasıl anlaşacağız?

Zabıtları inceleyiniz. Tartışma esnasında, Başkanlık, uygunsuz gelişme istidadını görünce, "Zabıtları inceleyeceğim ve gerekli müeyyideleri uygulayacağım" dedi.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — İncelemediniz!..

BAŞKAN — Bu noktada, Sayın Genç'in davranışı, Sayın Pehlivanlı'yla hiçbir manada mukayese edilmeyecek derecede ileri vardığı için...

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — Daha kötü, daha kötü...

BAŞKAN — Efendim, onu ben takdir ederim. Onun usulü vardır.

CUMHUR KESKİN (Hakkâri) — O kürsünün masuniyetini korumak durumundasınız. O kürsünün masuniyeti vardır; orayı korumalısınız.

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Sayın Başkan, siz her şeyi takdir edemezsiniz.

BAŞKAN — Sayın Keskin, koruyorum.

Değerli arkadaşlarım, siz, buradan, her biriniz, belli bir sistem dahilinde ve bir görev yaptığınızı zannederek, bu çalışmaları aksatmak için bu müdahalelere devam ederseniz, yolu gayet kolay...

RIZA YILMAZ (Ankara) — Tabiî görev yapıyoruz Sayın Başkan; ne demek yani?..

BAŞKAN — Ya ara veririm...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Ne demek, Sayın Başkan; tabiî görev yapıyoruz.

BAŞKAN — Ama, ben sizlere değer verdiğim için, sizleri, usul hükümleri içerisine hapsetmek değil...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Değer vermeye mecbursunuz Sayın Başkan; bütün üyelere değer vereceksiniz. Yani, özel bir şeymiş gibi...

BAŞKAN — Gayet tabiî...

Efendim, aksi takdirde, Sayın Zengin, bakın, ben size bir şey söyleyeyim...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Usul hakkında söz istiyorum. (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Arkadaşlar, bir dakika... Bir dakika...

Efendim, müsaade buyurun, arkadaşlarımızın yanlışını izah ve teşhir edeyim.

Usul için itiraz ediyorsunuz ve "Oyla" diyorsunuz. Gidin, öğrenin gelin de, öyle müracaat edin...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Müracaat ettik; ama, söz vermiyorsunuz. Oylayın Sayın Başkan.

BAŞKAN — Burada Başkanlığın tutumunun usule aykırılığı iddiası ileri sürülürse, Başkanlık da, usulsüzlük olmadığını beyan ederse; ama, taraflar bunda ısrar ederse, o zaman, ısrar karşısında, iki lehte, iki aleyhte söz vermek üzere usul müzakeresi açılır; oylama yapılmaz. Bilmeden konuşuyorsunuz, bilmeden bağırıyorsunuz...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Usul hakkında söz istiyorum. Tutumunuzla ilgili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN — Usul hakkında söz istemek ayrı. O söylediğiniz, sataşma dolayısıyla öyle olur. Onun için vermiyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, tutumunuzla ilgili, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, usul hakkında söz istediğiniz zaman size sorulur; "Hangi açıdan, hangi sebeple söz istiyorsunuz?" Söylediniz; ben de onun cevabını verdim ve usulsüzlük görmediğimi ifade ettim. Ne olacak?..

HASAN FEHMİ GÜNEŞ (İstanbul) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Buyurun Sayın Güneş.

VEFA TANIR (Konya) — 69 uncu maddeyi ne zaman uygulayacaksınız?

HASAN FEHMİ GÜNEŞ (İstanbul) — Sayın Başkan, Meclisin çalışması gerekir. Bir hatibin tutumuyla ilgili bir müeyyide uyguladınız; bu, sizin takdiriniz; ancak, bir başka değerli arkadaşımız, gerçekten bu Mecliste az görülen, hiç olmaması gereken bir harekette bulunuyor ve bunu göz ardı ediyorsunuz; etmemeniz gerekir. Bu konuda müeyyide uygulamak için zabıtları incelemek gerekmez. Çünkü, fiilî bir eylemdir. Hiçbirimiz, oturduğumuz yerden, hiç beğenmediğimiz, konuşan bir hatibe, bir şey atmadık. Bu arkadaşımızın bu hareketini de lütfen tecziye ederseniz, bunu da değerlendirirseniz, bu tartışmalar biter.

BAŞKAN — Sayın Güneş, teşekkür ederim.

Sayın Güneş, sizin söylediklerinizden çok farklı şeyler söylüyor; evvela bunu tespit edelim.

HASAN ZENGİN (Manisa) — O, sizin anlayışınız Sayın Başkan.

BAŞKAN — Şimdi, ben neden bu şekilde davrandım, onu söyleyeyim :

Arkadaşlar, lütfen hafızanızı tazeleyiniz; Sayın Genç'in, Sayın Pehlivanlı'ya bazı ifadeleri ve ifadelerinin yanında, su bardağına sarılıp fırlatma teşebbüsü vardı. Bunu dikkate almadan, yalnız Sayın Pehlivanlı üzerinde, "çanta fırlattı" dersek, asıl o zaman yanlı hareket etmiş oluruz.

Kaldı ki, ben bu tartışmalara hiç lüzum kalmadan, tutanakları inceleyip, olayın neden kaynaklandığını tespit ettikten sonra, çalışmalarımız da devam ettiğine göre, arkadaşlarıma, gereken cezayı vereceğimi söyledim.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Söylemediniz!

BAŞKAN — Söylemedim mi arkadaşlar?.. Tutanaklarda var ve gerekli uyarıyı yaptım. (SHP sıralarından gürültüler)

Sayın Güneş, şimdi size arzı cevap ediyorum : Tutanakları getirteceğim. Genel Kurul çalışmaları devam etmektedir... (SHP ve DYP sıralarından gürültüler) ve gerek Başkanlığın müşahedesi, gerek tutanakların ifadesi doğrultusunda, itimat ediniz, tabiî ki, gereken yapılacaktır.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Atılan çantayı da yanınıza alın; görünsün...

HASAN FEHMİ GÜNEŞ (İstanbul) — Sayın Başkan, bu gergin havayı yatıştırmak için, zabıtlar gelinceye kadar oturumu kapatınız, çalışmaya ara veriniz. Fiilî bir olay var; bunu karara bağlamalısınız, karara bağlamak için 10 dakika ara veriniz.

BAŞKAN — Efendim, peki, yani, Meclisin bu pahalı mesaisini... (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

GÜRCAN ERSİN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sinirler çok gergin, olaylar büyüyecek.

BAŞKAN — Ne olayları çıkacak?.. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, Yüce Meclisin mesaisinin ne denli önemli, ne denli değerli olduğunun hepimiz bilinci içindeyiz. Sayın Güneş'in itirazını ve müracaatını dikkatle ve itinayla değerlendireceğim; ama, tutanaklar geldiği zaman efendim. Mutadımız, uygulamamız böyledir. Tutanaklar gelinceye kadar Genel Kurulun çalışmalarına ara vermeye gerek görmüyorum ve gündemin ikinci sırasında bulunan kanun tasarısının görüşmelerine geçiyorum. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

VEFA TANIR (Konya) — 69 uncu madde ne zaman uygulanır?..

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

2. — 6.1.1982 Tarih ve 2577 Sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/415) (S. Sayısı : 120 ve 120'ye 1 inci Ek) (1)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, ikinci sıradaki 6.1.1982 tarih ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VEFA TANIR (Konya) — Sayın Başkan işine gelmeyeni duymuyor.

BAŞKAN — Komisyon?.. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler) Komisyon yerinde.

Hükümet?.. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler) Hükümet yerinde. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Efendim, söz hakkını ne zaman vereceksiniz?

KAMER GENÇ (Tunceli) — İçtüzüğün 138 inci maddesinin ikinci fıkrası "... ceza alan milletvekili salondan çıkmazsa, Başkan oturumu derhal kapatır" diyor.

BAŞKAN — Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, olayı geçiştiremezsiniz; bir Meclis böyle idare edilmez. Tutumunuz hakkında söz istiyorum.

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim?..

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — Sayın Genç salondan çıkmıyor; oturuma devam edemezsiniz.

BAŞKAN — Sayın Genç'in salondan çıkması için, zatı âlinizin grup başkanvekilliğini yaptığınız grubunuzun değerli İdare Amiri de dahil, üç grubun İdare Amirini göreve davet ettim. Sayın üyeyi, Genel Kurulun kararına uymaya idare amirleri davet eder ve kararı onlar uygularlar.

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — 138 inci maddeyi lütfen okur musunuz?

BAŞKAN — Madde ne diyor?

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — Siz de bilmek zorundasınız.

BAŞKAN — İtiraz eden sizsiniz efendim; siz söyleyin; ben biliyorum.

---

(1) 120 ve 120'ye 1 inci Ek S. Sayılı Basmayazı 22.3.1990 tarihli 93 üncü Birleşim Tutanağına eklidir.

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — "Madde 138. — Meclisten geçici olarak çıkarma cezası, en çok üç birleşim için verilir.

Bu ceza, verilir verilmez darhal yerine getirilir. Bu cezaya uğrayan milletvekili, cezasının yerine getirilmesine karşı gelirse, Başkan, oturumu derhal kapatarak, o milletvekilinin salondan çıkartılmasını İdareci Üyelerden ister.

Bu cezaya çarptırılan milletvekili, Millet Meclisinin Genel Kurul, komisyon, Başkanlık Divanı ve Danışma Kurulu çalışmalarına cezayı süresince katılamaz."

Bu maddenin uygulanmasını istiyoruz.

BAŞKAN — Sayın Toptan, bunu yaptım mı, yapmadım mı? (SHP ve DYP sıralarından "Yapmadınız" sesleri) Efendim müsaade buyurun... Ben bunu yaptım; ama, siz bir grup halinde, arkadaşımızı aranıza alıp...

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sen, yapmadığın şeyleri "yaptım" diyen adamsın. Senin verdiğin ceza benim için hiçbir şey ifade etmez.

BAŞKAN — Sayın Genç, bütün bu hareketleriniz, size verilen cezanın ne kadar isabetli ve kaçınılmaz olduğunun yeni bir delili oluyor. Ben, cezayı verdikten sonra, 138 inci maddenin şimdi okudukları ikinci fıkrası gereğini, Sayın İdare Amirlerinden rica ettim; ama, size, cezaya müstahak da olsa, bir milletvekili muamelesi yaptım. Varsa eğer hatam, odur...

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sen kimsin be; sen kimsin... Ben senin gibi 100 tane adam çıkartırım cebimden. (ANAP sıralarından gürültüler) (Bir kısım ANAP ve SHP milletvekillerinin gruplaştığı ve tartıştığı görüldü)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri... (Gürültüler)

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.03

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.23

BAŞKAN : Başkanvekili Yılmaz Hocaoğlu

KÂTİP ÜYELER : Mümin Kahraman (Çanakkale), Mustafa Ertuğrul Ünlü (Bursa)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98 inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VI. — DİSİPLİN CEZALARI (Devam)

2. — Ankara Milletvekili Alpaslan Pehlivanlı'ya kınama cezası verilmesine ilişkin, Oturum Başkanlığı önerisi

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, tutanaklar tarafımızdan incelendi. Maalesef, sayın üyelerin, usul ve nezaket dışı karşılıklı hakaret ve saldırıları tutanaklarda yer almış. Bu itibarla, Başkanlık olarak, Ankara Milletvekili Sayın Alpaslan Pehlivanlı'nın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'e hitaben, sarf etmemesi gereken ve Başkanlıkça hakaret kabul edilen bir söz söylediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Ankara Milletvekili Sayın Alpaslan Pehlivanlı'ya, Başkanlıkça, bu beyanı ve davranışı sebebiyle kınama cezası verilmesi uygun görülmektedir. Ancak, malumu âliniz, bu cezanın uygulanabilmesi Genel Kurul kararına bağlıdır ve dahi ilgili üye savunma hakkına sahip bulunmaktadır.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Çanta atma olayını koyalım ortaya.

BAŞKAN — Sayın Zengin, bıraktığım yerde duruyorsanız, söyleyeyim; çantayla beraber bardak atma da zabıtlara geçmiştir.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Tamam, o da konuşulsun.

BAŞKAN — Ama ben, yüksek Genel Kurulun yasama hizmetini, denetim hizmetini, kutsal hizmetini aksatmadan işlerliğini sağlayabilmek için; aramızda uyumu, sevgiyi, saygıyı; aramızda hoşgörüşü; aramızda uzlaşmayı ve bütünleşmeyi sağlayabilmek için, bu konuları özetle arz ediyorum ve takdirinize tevdi ediyorum.

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?.. (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Müsaade etmiyorum efendim. (Gürültüler)

Sayın milletvekilleri...

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, karşılıklı yapılan olayların, olduğu gibi ortaya konulması lazım. Mademki tarafsızsınız, zatı âlinizin, iki tarafın durumunu da olduğu gibi ortaya koyup, zabıtlara geçirtmekte yarar vardır. Eşit mualele yapmanızda yarar vardır. Biz sizden bunu bekliyoruz.

BAŞKAN — Sayın Zengin, ifadenizde, idrakinizi aşan, bir başka deyişle, yanlış söylediğiniz bir nokta var : "Olanları zabıtlara geçirtin..."

Burada uzman, yeminli, objektif teknik elemanlar, bu görevi yıllardan beri usulünce yapmaktadırlar. Başkanlık ya da herhangi bir makam, zannettiğiniz gibi, onlara dikte ettirip de, "şunu şöyle yaz" derse, bu, demokrasiden başka şey olur. Siz, onu mu istiyorsunuz?!. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HASAN ZENGİN (Manisa) — Sayın Başkan, burada konuşulanların tutanaklara yazıldığını biliyoruz; yalnız sizin tutumunuz hakkında... Elbette ki, bunlar tutanaklara geçiyor.

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım, tutanaklar incelenmiş ve maatteessüf, iki sayın üyenin birbirlerine karşılıklı hakaret ifade eden beyanları ve saldırı ifade eden davranışları sübut bulmuştur. Bu itibarla, Ankara Milletvekili Sayın Pehlivanlı'ya kınama cezası vermeden önce, kendisine savunma hakkını kullanıp kullanmayacağını soruyorum.

Sayın Pehlivanlı?..

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Ankara Milletvekili Sayın Alpaslan Pehlivanlı, buyurun.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, değerli üyeler; gündemimizin 1 inci sırasındaki kanun tasarısının görüşülmesi sırasında, görüşmeler bittikten sonra, oyunun

rengini belli etmek üzere iki kişi söz istedi. Bir milletvekili arkadaşımız, aleyhte söz isteyince, çıkılmak mecburiyetindeymiş gibi, ikinci arkadaşımız da, aleyhte konuşacağını herkesin bilmesine rağmen "Lehte konuşacağım" diyerek çıktı. Bu, hem İçtüzüğe karşı hile, hem Başkanlık Divanının iyi niyetini istismar, hem Genel Kurulun vaktini almaktan başka bir şey değildi.

Gayet tabî, biraz usulüne aykırı şekilde -yerimden müdahale etmemem gerekirken; ama, bu usulsüzlüğe karşı da dayanamayarak- yerimden müdahale ettim. Tabiî, Sayın Başkana hitap ederek, "Bunun usule aykırı olduğunu, İçtüzüğe aykırı olduğunu; lehinde konuşmak üzere, oyunun renginin lehte olduğunu belirtmek üzere kürsüye çıkan bir kişinin, aleyhte beyanda bulunamayacağı" gerekçesiyle Sayın Başkana, konuşmacıyı ikaz etmesini ben de ikaz ettim. Ama, daha sonra Başkanla aralarında konuşma başladı eline su badağını da aldı...

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Tutanaklar öyle değil.

ALPASLAN PEHLİVANLI (Devamla) — Bütün bunlar ne kadar haklı olunursa olunsun, ben kendimi savunmak için de söylemiyorum; ne kadar, işin şirazesinden çıkmasına sebep olacak; insanın sinirini, tepesini attıracak kadar davranışlarda bulunursa bulunsun, ne benim o çantayı atmamı, ne o, gereksiz, burada söylenmemesi gereken sözleri söylememi haklı göstermez.

Bu nedenle Sayın Başkanım, önce Başkanlık Divanınızdan; onun seviyesine düşerek, bu harekete, bu mesai kaybına sebebiyet verdiğim için ve onun seviyesine düşerek, bu edilmemesi gereken sözleri ettiğim ve yapılmaması gereken hareketleri yaptığım için, Genel Kurulunuzdan ve aziz milletimden özür diliyorum; teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Pehlivanlı.

Sayın milletvekilleri, Başkanlık, bir hususu özellikle belirtmek lüzumunu hissetmektedir : Çok sayıda arkadaşım, Başkanlığı yan tutmakla, adil davranmamakla ve disiplin maddelerini tek taraflı uygulamakla uzun süre suçlamada bulundu; (SHP sıralarından "Doğru, doğru" sesleri) ama, arkadaşlarımın, lütfen, tutanakları alıp, benim bütün bu tartışmalar esnasında anlatmaya çalıştığım ve burada da yer almış bulunan beyanımı okumalarını istiyorum. Arzu edilmeyen ve arkadaşlarımızn cezalandırılmasına yol açan o konuşma ve hareketlerden sonra, bakınız, itham ettiğiniz Başkan ne demiş : "Sayın Genç, sözünüzü kestim ve sizi kürsüyü terke davet ediyorum -ve dikkat ediniz, buna "Hayır" diyordunuz- Bütün görüşmeler tutanaklara geçmiştir. Tutanakları inceletip, gerekli disiplin işlemini de yapacağım."

Nerede, burada tek taraflılık; nerede, burada ANAP'ı koruma; nerede, burada Genç'e ceza verip de, Pehlivanlı'ya ceza vermeme?! İstirham ederim...

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Söz vermeyi gerektirir bir durum yok Sayın Cankurtaran; Başkanlık açıklama yapmıştır.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?.. Dinlemeyecek misiniz beni?..

BAŞKAN — Neye müsaade edeceğim, neye dayanarak?

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Tutumum hakkında!.. Ne var tutumumda?

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, siz bu tartışmalar esnasında, Yüce Başkanlık makamında milletvekiline hakaret ettiniz; "Merdi kıpti şecaat arz ederken sirkatin söyler" sözünü, Başkanlık makamında oturan satı âliniz söylediniz.

BAŞKAN — Evet...

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Bu sözü söyleyen zatın, Başkanlık makamını işgal etmemesi gerekir diye düşünüyorum; tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Peki, buyurun oturun yerinize.

Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Alpaslan Pihlivanlı savunmasını yaptı.

Başkanlık, kendisine, bu beyan ve davranışı dolayısıyla kınama cezası verilmesini önermektedir.

Teklifi, yani kınama cezası verilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Sayalım. (SHP sıralarından gürültüler) Kabul etmeyenler... Kınama cezası verilmesi kabul edilmemiştir. (SHP sıralarından alkışlar) (!)

Sayın milletvekilleri, çalışma süremizin bitimine az bir zaman kaldığından, gündemdeki diğer maddelerin görüşülmesine başlanması halinde, çalışmaların tamamlanamayacağı anlaşılmaktadır.

ETEM CANKURTARAN (İçel) — Sayın Başkan, söz istemiştim.

BAŞKAN — Bu itibarla, gündemdeki kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 5 Nisan 1990 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.34

VII. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, asıl köy imamlarının vekillikte geçen hizmet sürelerinin terfilerine sayılması için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1140)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Yıldırım Akbulut tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasında aracılığınızı saygılarımla arz ederim.

20.2.1990
İrfan Demiralp
Samsun

1. Köy ve mahalle camii imamları 1977 yılında vekil imamlıktan asil imamlığa geçirilmiş ve o tarihten itibaren asil imam olarak göreve devam etmişlerdir.

1984 yılında köy imamlarının asil imam olmalarından önceki çalışma sürelerinin köy defterlerinden noter kanalıyla tespit etmeleri kaydıyla emekliliklerine sayılacağı açıklanmıştır. Buna göre bu yılların borçlanılması halinde borçlanılan her bir yılın bir kademe ve her üç yılın da bir terfi getireceği belirtilmiştir. Ancak geçen süre içerisinde borçlanılan yıllar emekli işlemine esas alındığı halde sözü edilen terfi işlemi yapılmamıştır.

Binlerce köy imamının bu noktada mağdur oldukları şüphesizdir. Başbakanlığınızca bu durumda bulunan imamlarımızın kademe ve terfi ilerlemesi ile ilgili mağduriyetlerini ortadan kaldıracak bir çalışma yapılıyor mu? Şayet böyle bir çalışma varsa hangi noktadadır?

T. C.
Maliye ve Gümrük Bakanlığı
Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : 111813-390/6987 3.4.1990
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 19.3.1990 tarih ve 07-106-122/01842 sayılı yazısı.

Sayın Başbakanımıza muhatap ilgi yazıda yer alan Samsun Milletvekili Sayın İrfan Demiralp'in, sorularına ilişkin cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik Ek Geçici 2 nci maddesinde, daha önce vekil imamlık görevlerinde bulunanlardan 1.3.1975 tarihine kadar din hizmetleri sınıfında aslî kadrolara geçirilmiş olanların vekil imamlıkta geçen hizmetlerinin tamamının yine bu maddede belirtilen esaslara göre değerlendirileceği hükmü öngörülmüştür.

Diğer taraftan, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 21.7.1983 tarih ve 2865 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile eklenen ek maddesinin (b) ve (c) fıkraları ile de T.C. Emekli Sandığı iştirakçisi olarak Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı kadrolu daimî mezun imam hatip ve müezzin kayyımlara vekalet edenler ile köy, kasaba ve mahalle camilerinde dernek, vakıf veya köy bütçesinden ücret alarak imam hatiplik yapanların (bu hizmetlerini tevsik etmiş olmaları şartı ile) herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan bu görevlerde geçmiş süreleri 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 20.5.1976 tarihli ve 2012 sayılı Kanunla eklenen Ek maddenin (d) fıkrasının 2 nci bendinde yer alan esas ve oranlarda borçlandırılmaları sağlanmıştır.

Ancak, diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi geçen hizmet sürelerinde de olduğu gibi emekli keseneğine esas aylıkları yönünden değerlendirilen çalışma sürelerinin, kazanılmış hak aylığında da değerlendirilmesi mevzuat yönünden mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, ilgi yazı ekinde alınan soru önergesine konu olan, borçlanmak suretiyle emekli keseneğine esas aylıkları yönünden değerlendirilen söz konusu sürelerin, ilgililerin kazanılmış hak aylıkları yönünden değerlendirilmesi mümkün görülmemekte olup, personel hukuku açısından, bu hizmetler gibi sadece ilgililerin emekli keseneklerine esas aylıkları yönünden değerlendirilebilen bir çok hizmetin aynı şekilde kazanılmış hak aylıklarında da değerlendirilmesi talebini doğuracak nitelikte olması nedeniyle Bakanlığımızda bu konuda herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Adnan Kahveci
Maliye ve Gümrük Bakanı

2. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, TRT Genel Müdürünün dış ülkelere yaptığı gezilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Yazar'ın yazılı cevabı (7/1155)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygıyla dilerim.

Erdal Kalkan
Edirne

1. TRT Genel Müdürü Kerim Aydın Erdem göreve geldikten bu yana kaç ülkeye görevli veya davetli olarak gitmiştir? Sayın Genel Müdürün bu ülkelerde yapmış olduğu harcamaların miktarı ne kadardır? Bu geziler TRT bütçesine ne kadar yük getirmiştir?

2. TRT Genel Müdürü Sayın Kerim Aydın Erdem gitmiş olduğu dış ülkelerde harcırah dışında iş avansı almış mıdır? Almış ise miktarı nedir?

T. C.
Devlet Bakanlığı
Sayı : 03-9 (10) 872 3.4.1990

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 28-2-1990 Tarih ve 19763 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda arz edilmiştir.

Saygılarımla.

Mehmet Yazar
Devlet Bakanı

1. TRT Genel Müdürü Kerim Aydın Erdem göreve başladıktan bu yana altı ülkeye görevli olarak gitmiştir. Genel Müdür tarafından bu sebeple yapılan harcamalar 10 513 671 TL. harcırah ve 24 539 000 TL. yol gideri olmak üzere toplam 35 052 671 TL. dır.

2. TRT Genel Müdürü Kerim Aydın Erdem gitmiş olduğu dış ülkelerde harcırah dışında her hangi bir iş avansı almamıştır.

Sicil No. :	Adı Soyadı	Ülke Adı	Tarih	Yol Sayı	Yol Süre	İş Avansı	Harcırah	Uçak	Açıklama
7613	Tunca Toskay								
		İsveç	7.5.84	1174	11		236 896		Ebu Genel Kurulu
		İngiltere	—	—	—				BBC ve İTV ile görüşmeler
		Çekoslavakya	26.9.84	2431	5		131 038		İkili görüşme ve işbirliği
		Japonya	25.10.84	2667	11		367 843	1 125 060	ABU Genel Kurulu
		İspanya	16.11.84	573	2		53 714		THY ile ilk uçuş töreni
		Tunus	21.11.84	2883	5		135 006	325 000	Tunus televizyonu ile ikili işbirliği
		Kıbrıs	16.7.84	1821	5		17 599		20 Temmuz kutlamaları
		Almanya	8.3.85	1629	7		219 145	302 110	WDR ile işbirliği protokolu
		Çin	25.6.85	1893	11		611 263	1 086 700	Çin radyo televizyonu ile görüşmeler
		Almanya	22.8.85	2525	6		280 921	341 800	Kablolu TV hakkında görüşmeler
		Kore	7.10.85	4060	10		373 445	1 459 100	ABU Genel Kurulu
		Mısır	30.12.85	5101	4		335 286	403 045	Program alış verişi-ortak yapımlar
		Almanya	10.2.86	332	7		464 380	349 370	Kablolu TV ve fabrika incelemesi
		Hindistan	1.4.86	964	7		644 608		İşbirliği Protokolu-Başbakana Ref.
		S. Birliği	9.5.86	1469	10		356 642	787 190	Taşkent Film Festivali
		İngiltere	13.6.86	1769	4		420 714	521 758	EBU Genel Kurulu
		Kıbrıs	13.11.86	3757	4		29 323	39 900	KKTC Kuruluş yıldönümü
		Avusturya	1.12.86	4013	4		544 718	371 030	Avrupa Bakanlar Kurulu
		Almanya	27.2.87	627	6		690 310	504 650	Kablolu TV ve SFB ile görüşmeler
		Kore	15.6.87	1873	5		1 025 114	2 050 700	ABU Yönetim Kurulu
		Almanya	4.12.87	3632	3		620 987	643 950	ZDF ile protokol
		İsviçre	28.1.88	310	1		708 821	711 655	Olağanüstü EBU Genel Kurulu
		Mısır	9.2.88	433	4		817 586	311 660	İşbirliği protokolunun yenilenmesi

Sicil No. :	Adı Soyadı	Ülke Adı	Tarih	Yol Sayı	Yol Süre	İş Avansı	Harcırah	Uçak	Açıklama
9926	Cem Duna								
		Avusturya	5.4.88	1079	2		1 129 904	816 050	Avrupa Konseyi Kitle İletişim Konf.
		ABD					1 812 034		Başbakana Refakat
		Yunanistan	8.6.88	1707	3		779 273		Başbakana Refakat
		Yunanistan	25.5.88	1532	6		1 300 756	579 500	EBU Genel Kurulu
		İngiltere	2.8.88	2245	7		1 265 237	1 198 000	BBC ve İBA ile ikili görüşmeler
		Avusturalya	29.9.88	2835	10		3 365 714	5 803 000	ABU Genel Kurulu
		Belçika	29.11.88	3514	3		1 403 365	1 851 400	Aduio-Visual konusunda görüşmeler
		İsveç	16.11.88	3392	5		1 813 048	2 368 000	Avrupa Konseyi Kitle İletişim Konf.
		S. Birliği	3.2.89	347	8		2 000 478	1 158 500	İkili Görüşmeler ve İşbirliği Prot.
		Fransa	23.3.89	808	11	2 057 845	2 601 338	1 699 179	İkili Görüşmeler ve İşbirliği Prot.
		Belçika	—	—					İkili Görüşmeler ve İşbirliği Prot.
		B. Almanya	—	—					İkili Görüşmeler ve İşbirliği Prot.
753	K. Aydın Erdem								
		Almanya	22.8.89	2459	3		1 224 376	1 664 000	ASTRA Uydusu ile yayın konusunda
		Macaristan	31.8.89	2554	5		1 634 984	2 762 000	Ortak Yapım ve İşbirliği Prot.
		Küba	31.8.89	2551	9		2 029 693	4 638 000	İşbirliği ve Film Festivali
		Çin	12.9.89	2644	7		1 592 627	5 688 000	ABU Genel Kurulu
		İsviçre	24.11.89	3470	4		1 390 985	2 123 000	EBU Yönetim Kurulu
		Japonya	29.1.90	305	9		2 641 006	7 664 000	NHK ile İşbirliği Protokolu

3. — Kars Milletvekili Vedat Altun'un, kar mücadelesi yapan belediyelere yardım yapılıp yapılmayacağına ve bazı belediyelerin 1990 yılı bütçe paylarının ödenmediği iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1188)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yıldırım Akbulut tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Vedat Altun
Kars

Kar mücadelesinin yapıldığı bölgelerde Karayolları ile Köy Hizmetleri Müdürlüklerinin bütçelerine kar mücadelesi için ek ödenek konulduğu malumlarımızdır.

Bugünlerde yaşadığımız kış koşulları Doğu Anadolu'da yoğun bir kar mücadelesini gerektirmektedir. Özellikle şehir merkezlerinde şehir içi yollarının açılmasının dışında karın şehir dışına nakli gibi farklı bir işlemde yapılmaktadır. Olanakları zaten kısıtlı olan bu bölge belediyelerine ayrıca bir malî külfet getirmektedir.

Hükümet, Belediyelere paylarını dağıtmakla Maliye Bakanlığını görevlendirip dağıtımını serbest bıraktığı halde 1990 yılı bütçe dönemi içinde halen Kars Belediyesine bir kuruş pay intikal ettirilmemiştir. İlçe ve belde belediyelerine ise dağıtılan pay 3 ve 4 milyon lira gibi çok düşüktür.

Bu sebeple sorularım :

1. Kar mücadelesi için, mücadelenin yapıldığı yerlerde belediyelere hazineden veya başka bir kaynaktan yardım yapmayı düşünüyor musunuz?
2. Maliye Bakanlığı Belediyelere yardım dağıtırken ne gibi kıstasları esas almaktadır?
3. Bugüne kadar bir kısım belediyelere bu arada Kars Belediyesine pay intikal ettirilmemiştir. Belediye payları intikal ettirilecek mi?
4. Ayrıca pay dağıtımı kıstasları ilgili belediyelere bir genelge ile duyurulması düşünülüyor mu?

T. C.
Maliye ve Gümrük Bakanlığı
Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : 111813-390/6989 3.4.1990
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 9.3.1990 tarih ve 7/1188-4483/20056 sayılı yazısı.

Sayın Başbakanımıza muhatap ilgi yazıda yer alan Kars Milletvekili Sayın Vedat Altun'un sorularına ilişkin cevaplar aşağıda sunulmuştur.

1. Birinci Derecede Kalkınmada Öncelikli İller arasında yer alan Kars İli belediyelerine bu özelliği nedeniyle yapılan 113 300 000 lira tutarındaki yardımlara ilaveten, İlin coğrafî konumu itibariyle sürdürülen kar mücadelesi de göz önüne alınmak üzere yapılan toplam yardım miktarı 260 900 000 liradır.

Keza, görevleri gereği Karayolları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ekiplerince Kars ve çevresindeki kar mücadele hizmetleri mevsim boyunca sürdürülmektedir.

2. Bakanlığımız bütçesinde belediyelerin acil ve zorunlu ihtiyaçlarına katkıda bulunmak üzere yer alan ödeneğin dağıtımında, 1990 Malî Yılı Bütçe Kanununun 17 nci maddesinde belirtildiği üzere, belediyelerin nüfusları ve kalkınmışlık dereceleri gibi kıstaslar esas alınmaktadır.

3. Yukarıda da belirtildiği üzere, 1990 Malî yılı bütçesinden Kars İlinin tüm belediyelerine yardım sağlanmış olup, bu yardımlara bütçe imkânlarının elverdiği ölçüde devam edilmesi amaçlanmaktadır.

4. Belediyelere bütçeden yapılan yardımlarla ilgili kıstaslar genelge ile duyurulmamıştır. Ancak, talep üzerine bu konuda aydınlatıcı bilgiler verilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Adnan Kahveci
Maliye ve Gümrük Bakanı

4. — Kars Milletvekili Mahmut Alınak'ın, Devletin vatandaşlara olan ve nama bağlanmış bulunan borçlarına ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'nin yazılı cevabı (7/1234)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

20.3.1990
Mahmut Alınak
Kars

1. Vatandaşların, Devlet'ten ilama bağlı alacaklarının toplamı kaç milyar, ya da trilyondur?

2. Mahkeme kararlarına rağmen vatandaşların alacaklarının ödenmesini geciktirmenizin sebebi nedir?

3. Günümüz enflasyon koşulları karşısında alacağını alamayan yurttaşların bu mağduriyetini önleme konusunda ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

T. C.
Maliye ve Gümrük Bakanlığı
Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : 111813-390/6990 3.4.1990
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 22.3.1990 tarih ve 7/1234-4590/20466 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekindeki soru önergesinde yer alan Kars Milletvekili Sayın Mahmut Alınak'ın sorularına ilişkin cevaplarım aşağıda sunulmuştur.

Bilindiği üzere ilama bağlı borçlar, bir yargı kuruluşu tarafından verilmiş bir ilam sonucunda doğmuş olan ve bütçenin hazırlığı sırasında tahmin edilemeyen giderlerdendir. 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 59 uncu maddesi bütçelerin ilama bağlı borç tertiplerindeki ödeneklerin yetmemesi durumunda, bu tertiplerdeki ödenekleri artırmaya Maliye ve Gümrük Bakanını yetkili kılmıştır.

Bu çerçevede, 28.3.1990 tarihi itibariyle Bakanlığımıza ulaşan 60 758 milyon TL.'lık ilama bağlı borç talebinin 49 158 milyon TL. kısmı karşılanmış olup; 11 600 milyon TL.'lık talep ise halen işlem safhasında bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz olunur.

Adnan Kahveci
Maliye ve Gümrük Bakanı

5. — Gaziantep Milletvekili Mustafa Yılmaz'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi yeraltı garajına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Medisi Başkanı İ. Kaya Erdem'in yazılı cevabı (7/1259)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Kaya Erdem tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Yılmaz
Gaziantep

Bir inşaat şirketine 30.11.1986 tarihinde teslim edilmek üzere ihale edilen TBMM yeraltı garajının, Meclis cami inşaatı ile matbaa binaları arasından geçen asfalt yol ve kaldırımlarda 15-20 metreye varan uzun ve geniş çatlaklarla yaklaşık yarım metreye kadar inebilen çöküntüler meydana geldiği görülmüştür.

Bu çatlak ve çöküntülerin yeniden beton ile doldurularak tehlike yaratan ayıbın ortadan kaldırılmasına çalışılmıştır. Ancak, bu çabalarında fayda sağlamadığı ve çatlakların gittikçe daha da büyüdüğü görülmektedir. Bu çatlaklar halen mevcut olan garajda gelcekte büyük kazalara sebebiyet verecek felaketin ön habercisi olabileceği endişesiyle;

1. TBMM garajı temelden gelen bir inşaat hatası veya başka sebeplerden dolayı çökmeye mi başlamıştır?

2. Devletin milyarlarının gömüldüğü Meclis kapalı garajının bir bölümünün üstünde meydana gelen bu çatlaklar Başkanlığınız tarafından farkedilmişmidir? Eğer farkedildiyse ilgili inşaatta gerekli inceleme yaptırıldı mı? Bu konuda elinizde herhangi bir rapor var mıdır?

3. Garaj inşaatı tam olarak hangi tarihte bitirilmiştir? Bitirildiğine dair kesin kabul ne zaman yapılmıştır? Kesin kabule katılan teknik heyetin isim ye görev yerlerini açıklar mısınız?

4. Garaj inşaa edilirken teknik olarak kullanım ömrü kaç yıl olarak düşünülmüştür?

5. Bu ilginç çatlak ve çöküntülerin tamamı kesin kabulden sonra mı oluşmuştur?

6. 1987 yılı içinde hizmete sokulan garajın üç yıl geçmeden bazı yerlerinin çatlamasını nasıl karşılıyorsunuz? Bu durumdan ilgili müteahhit firma haberdar edilmiş midir? Bu konuda müteahhit firmaya herhangi bir uyarı yazısı yazılmış mıdır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Genel Sekreterliği
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı
Sayı : 7/1259-4561/20374 4.4.1990

Sayın Mustafa Yılmaz
Gaziantep Milletvekili

İlgi : 16.3.1990 tarihli yazılı soru önergeniz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi yeraltı garajına ilişkin ilgi önergenizde yeralan sorularınız aşağıda sırasıyla cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

İ. Kaya Erdem
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi yeraltı kapalı otobüs garajı üstünde bulunan asfalt yolların çökmesinin, inşaatın temel çöküntüleri veya inşaat hatası ile ilgisi yoktur.

2. Yollarda görünen çöküntü ve çatlaklar dolgu toprağın yerleşmesinin doğal sonucudur. Bu husus geçici kabulde dikkate alınmıştır.

3. Söz konusu yeraltı (kapalı) otobüs garajı, 1.9.1988 tarihinde bitirilmiş, kesin kabulü henüz yapılmamıştır. Kesin kabulü müteahhit firmaca 8.1.1990 tarihinde tapel edilmiş ancak, kesin hesabının bitmemesi ve idarece inşaatın kesin kabule hazır bulunmamasından dolayı kabul onayı alınmamış, dolayısı ile kesin kabul heyeti belirlenmemiştir.

4. Garaj inşaatının projelendirilmesinde "teknik kullanım ömrü" adı altında bir husus düşünülmesi sözkonusu değildir.

5. Yolda görünen çatlak ve çöküntüler 1989 sonbaharı ile 1990 kış mevsiminde meydana gelmiştir. Kesin kabulde dikkate alınacaktır.

6. Garaj inşaatı ile ilgisi bulunmayan ve yapıda bir tehlike arz etmeyen yol çöküntüleri, bulunduğu zemin dolgusu 15 mt. derinliğe varan kazı yerlerine rastlamaktadır. Bu durumun müteahhit firmaca giderilmesi için idarece gerekli takip yapılmaktadır.

Yol yapım tekniğine göre mevsime bağlı dış hava sıcaklığının bugüne kadar uygun olmaması nedeni ile onarımı mümkün olmamıştır. Teknik olarak yol yapım inşaatlarının mevsim açısından başlangıcına en uygun zaman olan Mayıs ayından sonra müteahhitçe söz konusu yol sökülerek tekrar yapılacaktır. Bu konu titizlikle takip edilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

98 İNCİ BİRLEŞİM

4 . 4 . 1990 Çarşamba

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Kıyı Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 301) **(Dağıtma tarihi : 20.12.1989)**

2. — 6.1.1982 Tarih ve 2577 Sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/415) (S. Sayısı : 120 ve 120'ye 1 inci Ek) **(Dağıtma tarihleri : 9.11.1988; 29.1.1990)**

3. — Giresun Milletvekili Burhan Kara ve 40 Arkadaşının, 22 Mayıs 1987 Tarih ve 3374 Sayılı Kanunun Adı ile 1 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/202) (S. Sayısı : 355) **(Dağıtma tarihi : 29.1.1990)**

× 4 — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Yatırımların Garantisi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/501) (S. Sayısı : 354) **(Dağıtma tarihi : 30.1.1990)**

× 5. — Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Ensfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye'de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/629) (S. Sayısı : 351) **(Dağıtma tarihi : 31.1.1990)**

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan Krallığı Arasında İki Âkit Devletin Hava Taşımacılık Teşebbüslerinin Faaliyetleri Dolayısıyla Alınan Vergilerde Karşılıklı Muafiyet Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/582) (S. Sayısı : 352) **(Dağıtma tarihi : 31.1.1990)**

7. — Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/200) (S. Sayısı : 356) **(Dağıtma tarihi : 31.1.1990)**

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/559) (S. Sayısı : 357) **(Dağıtma tarihi : 5.2.1990)**

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Kendi Ülkeleri Arasında ve Ötesinde Yapılacak Hava Ulaştırmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/539) (S. Sayısı : 360) **(Dağıtma tarihi : 5.2.1990)**

× 10. — 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Haydar Koyuncu ve 2 Arkadaşının 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/658, 2/161) (S. Sayısı : 361) **(Dağıtma tarihi : 5.2.1990)**

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/569) (S. Sayısı : 358) **(Dağıtma tarihi : 7.2.1990)**

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Hükümeti Arasında Kendi Ülkeleri Arasında ve Ötesinde Yapılacak Hava Ulaştırmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/487) (S. Sayısı : 359) **(Dağıtma tarihi : 7.2.1990)**

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/606) (S. Sayısı : 353) **(Dağıtma tarihi : 7.2.1990)**

14. — İzmir Milletvekili Erdal İnönü ve 41 Arkadaşının, 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun Geçici 3 üncü Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/245) (S. Sayısı : 364) **(Dağıtma tarihi : 15.2.1990)**

15. — 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 365) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

16. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/567) (S. Sayısı : 366) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

17. — 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 367) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 373) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/541) (S. Sayısı : 374) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/558) (S. Sayısı : 375) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Hükümlülerin Nakline İlişkin İşbirliği Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/602) (S. Sayısı : 376) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 22. — Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Adlî İşbirliği Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/643) (S. Sayısı : 377) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 23. — Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/603) (S. Sayısı : 378) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

24. — Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 380) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1990)**

× 25. — Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınma Mallar Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/529) (S. Sayısı : 381) **(Dağıtma tarihi : 5.3.1990)**

× 26. — 6760 Sayılı Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/607) (S. Sayısı : 382) **(Dağıtma tarihi : 6.3.1990)**

27. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/627) (S. Sayısı : 383) **(Dağıtma tarihi : 8.3.1990)**

28. — Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Türk Ceza Kanununun 13 üncü Maddesinin Son Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/677) (S. Sayısı : 384) **(Dağıtma tarihi : 8.3.1990)**

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/604) (S. Sayısı : 385) **(Dağıtma tarihi : 13.3.1990)**

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı : 386) **(Dağıtma tarihi : 13.3.1990)**

× 31. — Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/583) (S. Sayısı : 387) **(Dağıtma tarihi : 13.3.1990)**

× 32. — Ozon Tabakasını Tüketen Maddelere Dair Montreal Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 388) **(Dağıtma tarihi : 13.3.1990)**

33. — Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı : 390) **(Dağıtma tarihi : 16.3.1990)**

34. — 3.11.1980 Tarihli ve 2330 Sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı, Bolu Milletvekili Nevzat Durukan ve 4 Arkadaşının 2330 Sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım Orman ve Köyişleri, İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/424, 2/149) (S. Sayısı : 391) **(Dağıtma tarihi : 16.3.1990)**

× 35. — 3332 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/489) (S. Sayısı : 392) **(Dağıtma tarihi : 16.3.1990)**

36. — Ceza ve Tevkifevleri Umum Müdürlüğünün Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/678) (S. Sayısı : 393) **(Dağıtma tarihi : 19.3.1990)**

37. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 11/k Maddesinin Kaldırılmasına İlişkin Yasa Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/205) (S. Sayısı : 395) **(Dağıtma tarihi : 28.3.1990)**

38. — Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 396) **(Dağıtma tarihi : 28.3.1990)**

× 39. — İzmir Milletvekili Ramiz Sevinç ve 5 Arkadaşının, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/308) (S. Sayısı : 400) **(Dağıtma tarihi : 29.3.1990)**

40. — Konya Milletvekili Mehmet Şimşek ve 39 Arkadaşının, 28.3.1983 Tarihli ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 14 üncü Maddesinin (h) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/242) (S. Sayısı : 397) **(Dağıtma tarihi : 2.4.1990)**

41. — 743 Sayılı Türk Kanunu Medenisinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine, 818 Sayılı Borçlar Kanununun 83 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine, 3095 Sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna Bir Madde Eklenmesine, 2644 Sayılı Tapu Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644) (S. Sayısı : 398) **(Dağıtma tarihi : 2.4.1990)**

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.